

A large, stylized number '25' is the background of the page. The '2' is white with a gold outline, and the '5' is gold with a white outline. The text is centered over the '5'.

LEND 2025
CLASS OF 2025

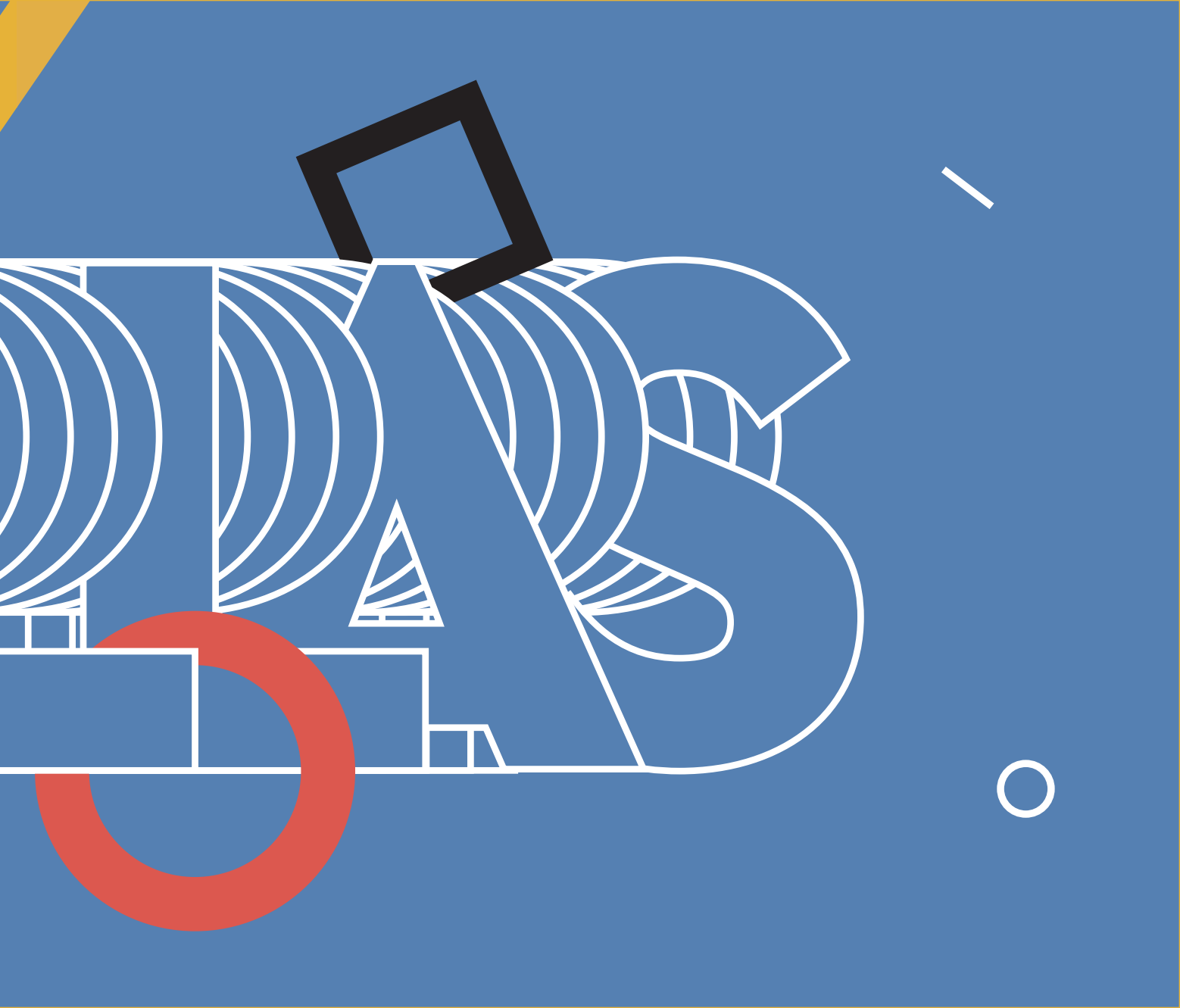
KÕRGEN
KUNSTIKOOL
PALLAS

SISUKORD

Table of Contents

10	Fotograafia <i>Photography</i>
28	Maal ja restaureerimine <i>Painting and Restoration</i>
52	Meedia- ja reklaamidisain <i>Media and Advertisement Design</i>
80	Mööblidisain ja restaureerimine <i>Furniture Design and Restoration</i>
98	Nahadisain ja restaureerimine <i>Leather Design and Restoration</i>
110	Skulptuur <i>Sculpture</i>
126	Tekstiil <i>Textile</i>
144	Fotode autorid <i>Photographers</i>
146	Mood-Performance-Tants

PIRET VIIRPALU

Kõrgema Kunstikooli Pallas rektor

Rector of Pallas University of Applied Sciences

Aastal 2025, kui Kõrgemal Kunstikoolil Pallas on uuesti kõrgkooliks saamise 25. aastapäev, lõpetavad kooli 59 noort kunstnikku, disainerit, konservaatorit ja restauraatorit.

Kõrgema Kunstikooli Pallas üliõpilaste lõputööd peegeldavad noorte tundlikku suhestumist kiiresti muutuva ühiskonna ja isikliku kogemusega, kus märksõnadeks on identiteediotsingud, kehalisus, vaimne tervis, sotsiaalmeedia mõju ja jätkusuutlik disain.

Ühiskondlik ebakindlus, mis on seotud kliimakriisi, tehnoloogilise arengu ja globaalsete konfliktidega, on suurendanud vajadust käsitleda inimlikkust, kestlikkust ja kuuluvustunnet – just sellega võib seostada üliõpilaste huvi keskkonna, sotsiaalse õigluse ja isikuvabaduse teemadega vastu. Tehisintellekti kiire areng on endaga kaasa toonud nii probleeme kui ka laiendanud kunstipraktika võimalusi, ka seda teemat käsitletakse lõputöödes. Läbivalt iseloomustab kõiki lõputöid interdistsiplinaarne lähenemine, kus isiklik kogemus seotakse teadlikult laiemaga ühiskondliku ja kultuurilise kontekstiga.

Soovin kõigile 2025. aasta lõpetajatele, et igaüks teist leiaks just endale sobiva tee ja võimaluse luua, arenda, ennast teostada ja olla õnnelik. Loodan, et selle tee leidmisel on tähtsal kohal Pallasest saadud oskused, teadmised ja kogemused ning siin kujunenud väärtused ja sõlmitud sõprussuhted.

In 2025, when the Pallas University of Applied Sciences celebrates the 25th anniversary of regaining its higher education status, 59 young artists, designers, conservators, and restorers are graduating from the school.

The final projects of Pallas students reflect the youth's sensitive engagement with a rapidly changing society and personal experience. Key themes include the search for identity, corporeality, mental health, the impact of social media, and sustainable design.

Social uncertainty, driven by the climate crisis, technological development, and global conflicts, has heightened the need to address humanity, sustainability, and the sense of belonging. This explains the students' interest in topics such as the environment, social justice, and individual freedom. The rapid development of artificial intelligence has brought both challenges and new possibilities for artistic practice – this topic is also explored in the final projects. All final projects are characterized by an interdisciplinary approach that consciously connects personal experience with a broader societal and cultural context.

To all 2025 graduates, I wish that each of you finds your own path and the opportunity to create, grow, express yourselves, and be happy. I hope that the skills, knowledge, and experiences you gained at Pallas, along with the values developed and friendships formed here, will play a meaningful role in that journey.

FOTOGRAAFIA

PHOTOGRAPHY

Rain Avarmaa

Anette Laius

Elis Liik

Signe Oidekivi

Andra Rahe

Annabel Ritson

Lisette Sein

Enlil Sonn

RAIN AVARMAA

Soovisin valida lõputöö teemaks midagi teistsugust - midagi, mis oleks meistriteos ja samas ka piisavalt keeruline ning ühendaks endas kolme loomeala – foto, maali ja skulptuuri – väljendusviise. Lähenen lõputöö kirjutamisele päevikuformaadis, et näidata oma teekonda tulemuseni.

Teos ise on pabermaterjalist valmistatud poolkerakujuline objekt, mille sisepind on kaetud vedela emulsiooniga. Poolkera sees on suurendatud kujutis, mis on moonutatud vastavalt paberi siseküljele, et luua ruumiline illusioon. Teos on ligikaudu meetrisuurune ja see on mustvalge.

I wanted to choose a topic that would be different – something that would be a masterpiece while also being sufficiently complex, combining the expressive means of three creative fields: photography, painting, and sculpture. I approach the writing of my thesis in the format of a diary, to show my journey toward the final work.

The artwork itself is a hemispherical object made of paper material, with its inner surface coated in liquid emulsion. Inside the hemisphere is an enlarged image, distorted according to the inner curvature of the paper to create a spatial illusion. The black and white piece is approximately one meter in size.

Fotoinstallatsioon „Pildikamber“

Photography Installation “The Picture Chamber”

Juhendajad / Supervisors: Peeter Laurits, Käty Tarkpea

Minu lõputöö keskendub ärevushoogude kogemusele ja kunstiteraapia rollile selle mõju leevendamisel. Kunst on olnud mulle oluline meedium eneseväljenduseks, aidates mõista ja tegeleda oma ärevusega. Samuti on see võimalus leida viis nähtavaks teha tunded, mida tihti on raske sõnadesse panna.

Loomingulises osas näitan klassikalist mustvalget autoportreed, mis edastab minu igapäevast loomuliku ja neutraalset olekut. Portree põhjal olen loonud videoprojektsiooni. See on looming, mis on kuvatud portree peale, pannes pildi liikuma ja näidates minu peas toimuvat mõtete ja tunnete keerist.

My project focuses on the experience of anxiety attacks and the role of art therapy in alleviating their impact. Art has been an important medium of self-expression for me, helping to understand and cope with my anxiety. It also offers a way to make visible the emotions that are often difficult to put into words.

In the creative part of my work, I present a classical black-and-white self-portrait that conveys my everyday natural and neutral state. Based on this portrait, I have created a video projection – an artistic piece displayed over the portrait that animates the image and reveals the whirlwind of thoughts and emotions occurring inside my mind.

ANETTE LAIUS

Fotoinstallatsioon „Meelemaastik“

Photography Installation “Mindscape”

Juhendajad / Supervisors: Riina Varol, Triinu Soikmets

Fotoseeria „Pingutuse poeesia“

Photography Series “The Poetry of Exertion”

Juhendaja / Supervisor: Maris Savik

Minu lõputööks on fotoseeria „Pingutuse poeesia“, mis uurib, kuidas anda fotograafiaga edasi inimkeha füüsilist pinget ja ilu, keskendudes sportlastele ja tantsijatele. Töö ühendab keha kujutamisel tehnilise ja esteetilise lähenemise, käsitledes ajalugu, valgust ja kompositsiooni. Lihaspinge, kehakeele, valguse ja varju kaudu püüan tabada sportliku vormi visuaalset jõudu. Modellid esindavad kolme tüüpi füüsilist pingutust, mis on välja toodud kolmel eksponeeritud fotol.

My project is a photography series "The Poetry of Exertion", which explores how to convey the physical tension and beauty of the human body through photography, focusing on athletes and dancers. The work combines a technical and aesthetic approach to depicting the body, addressing aspects of history, light, and composition. Through muscle tension, body language, light, and shadow, I aim to capture the visual power of athletic form. The models represent three types of physical exertion, each depicted in one of the three exhibited photographs.

ELIS LIIK

Aasta tagasi kolisin maale elama. Sellest ajast alates olen tundnud sügavat kiindumust ja sidet talumajade ning maaelu kontseptsiooniga. Minu praegune kodu asub Tartust poole tunnise autosõidu kaugusel ja teel sinna möödun paljudest mahajäetud ja lagunenenud talumajadest. Iga päev neist mööda sõites olen kogenud vastakaid tundeid – ühtaegu nii kaastunnet nähtud majade saatuse kui ka imetlust nende ainulaadse arhitektuuri vastu. Need majad on küll räsitud, kuid sellest hoolimata on neil jutustada oma lugu. Oma fotodega annan nendele hoonetele omamoodi uue elu.

Näituse teosed on abstraktsed, valgusjoonistused mängivad olulist rolli visuaalse väljendusvahendina. Minu eesmärk on tuua esile iga kunagise kodu eripära ja jäädvustada nende ainulaadsus valgusmaalingutes.

Praktilise osana valmis Tartu Ülikooli muuseumi põõningul fotodest ja animatsioonidest näitus „Kujutlen“.

A year ago, I moved to the countryside. Since then, I have felt a deep affection and connection to the concept of farmhouses and rural life. My current home is about a 30-minute drive from Tartu, and on the way there, I pass many abandoned and decaying farmhouses. Driving past them every day, I experience mixed emotions – both compassion for the fate of these houses and admiration for their unique architecture. Although weathered and worn, these buildings still have stories to tell. I aim to give them a new kind of life through my photographs.

The works in this exhibition are abstract, light paintings play a key role as a visual medium. My goal is to highlight the character of each former home and capture their uniqueness through light painting.

As the practical part of my project, a photo and animation exhibition titled "Imagine" was created in the attic of the University of Tartu Museum.

SIGNE OIDEKIVI

Näituseprojekt „Kujutlen“
Exhibition Project “Imagine”

Juhendajad / Supervisors:
 Olev Mihkelmaa, Silver Õun

Visuaaluurimuslik fotoprojekt „Päevaraamat“

Visual Research Project “The Daycare Diary”

Juhendajad / Supervisors: Kaisa Eiche, Raphael Meriano

Fotoprojekt „Päevaraamat“ portreteerib psüühiliste erivajadustega inimeste igapäevaelu ühe Viljandi päevakeskuse näitel. Päevakeskuses Vinger kohtun ligi kahekümne indiviidiga, kelle lugu ja karakterit iga külastusega lähemalt tundma õpin. Need kohtumised ja lood on kõik täiesti erilised, kuid ometi tavapärased. Lõputöö eesmärk on suurendada selle marginaalse ühiskonnagrupi kohta teadlikkust ja normaliseerida avalikkuse jaoks nende olemuslikku eripära.

Galeriis Pallas esitlen valikut fotodest – suurem eesmärk on välja anda mahukas fotoraamat, mida saadavad isiklikud tekstid.

Kirjaliku ja praktilise töö käigus arenes välja teadlikum autoripositsioon, mis toetab nende inimgruppide fotografeerimist, kelle vastu fotokunstnikuna huvi tunnen.

Research project “The Daycare Diary” portrays the everyday lives of people with mental disabilities, based on the example of a day centre in Viljandi. At the Vinger day centre, I meet almost twenty individuals whose stories and characters I get to know more with each visit. These encounters and stories are all entirely unique, yet at the same time ordinary. The aim of this project is to raise awareness about this marginalized social group and to normalize their inherent distinctiveness in the eyes of the public.

At the Gallery Pallas, I present a selection of photographs – the larger goal is to publish an extensive photo book accompanied by personal texts.

Through the written and practical parts of this project, I have developed a more conscious authorial position, which supports photographing the communities and individuals I am drawn to as a photographic artist.

ANDRA RAHE

Lõputões uurin, miks inimesed loobuvad oma loomulikust ilust, kaotades oma individuaalsuse ning millist rolli mängib selles sotsiaalmeedia. Uurin, kuidas digitaalselt loodud ilu hakkab asendama reaalsust ning milline on selle pikaajaline mõju inimeste enesehinnangule ja identiteedile. Töö eesmärk on paremini mõista, miks ühiskond eelistab üha enam kunstlikult loodud ilu, jättes tahaplaanile loomuliku ja tervisliku ilutaju. Kas inimene loob sotsiaalmeedias täiesti uue identiteedi või säilitab siiski oma autentsuse? Praktilise osana loon portreefotoseeria, kus vastanduvad kaks iluideaali – loomulik ilu selle ehedamas vormis ja sotsiaalmeedia loodud kunstlik, ebaloomulik ilu, visualiseerides, kuidas sotsiaalmeedia mõjutab enesekuvandit ning kuidas digitaalselt loodud täiuslikkus erineb reaalsusest.

In my final project, I explore why people abandon their natural beauty, losing their individuality, and what role social media plays in this process. I examine how digitally created beauty begins to replace reality and what are its long-term effects on people's self-esteem and identity. The goal of the work is to better understand why society increasingly prefers artificially created beauty, pushing aside a natural and healthy perception of beauty. Does a person create an entirely new identity on social media, or do they still preserve their authenticity? As the practical part, I am creating a portrait photo series that contrasts two beauty ideals – natural beauty in its rawest form and the artificial, unnatural beauty created by social media – visualizing how social media influences self-image and how digitally created perfection differs from reality.

ANNABEL RITSON

Portreefotoseeria „Sotsiaalmeedia mannekeen“

Portrait Photography Series “The Social Media Mannequin”

Juhendaja / Supervisor: Madis Palm

Kasvasin üles paigas, kus seto keel, kombed ja kogukonnatunne olid elu loomulik osa. See maailm ei olnud minu jaoks midagi võõrast või kõrvalt vaadeldavat – see oli keskkond, mis mind kujundas.

Oma töös pöörasin pilgu Setomaa aktiivsete noorte poole, kellest suur osa on ka noorsootskadeks valitud ja kes liiguvad pärimuse ja tänapäeva keskel ja vahel. On ju nemad selles protsessis võtmetegijad. Mind huvitas, kuidas nad end selles pingeväljas positsioneerivad: kas nad tunnetavad end kultuuri kandjatena või on see roll neile antud? Läbi portreeseeriate ja intervjuude avasin noorte isiklike suhteid oma päritolu ja identiteediga – jäädvustasin hetki, kus traditsioon ja tänapäev põimuvad. Lõputöö oli minu viis otsida vastuseid, aga ka anda nähtavust neile, kelle valikutest sõltub, kuidas Setomaa kultuur tulevikus elab.

I grew up in a place where the Seto language, customs and sense of community were a natural part of life. This world was not something foreign or observed from the outside for me – it was the environment that shaped me.

In this work, I turned my attention to the active young people of Setomaa, many of whom have also been chosen as Seto youth representatives and who navigate between tradition and modern life. After all, they are the key players in this process. I was interested in how they position themselves in this field of tension: do they feel like bearers of culture or has this role been assigned to them? Through a series of portraits and interviews, I explored the young people's personal relationships with their heritage and identity – I captured moments where tradition and contemporary life intertwine. This work was my way of searching for answers, but also of giving visibility to those whose choices determine how Setomaa culture will live in the future.

LISETTE SEIN

Setomaa noored kui kultuuri edasikandjad: valikud ja väljakutsed tänapäeval

Seto Youth as Carriers of Culture: Choices and Challenges in Modern Times

Juhendaja / Supervisor: Ülle Kauksi

Metafüüsiline kunst on otseselt ja seesuguselt nime-
tatuna eksisteerinud juba üle sajandi, fotograafilised
tehnikad kauemgi veel. Lõputöö eesmärk on uurida,
kuidas avaldub metafüüsika fotograafias – aga ka täita
visuaalset ja tekstilist uurimistühimikku –, defineeri-
da metafüüsilise foto võimalikke tunnuseid ning luua
neid rakendav fotoseeria. Töös analüüsin metafüüsi-
lise maali (*pittura metafisica*) põhilisi omadusi, käsitlen
võimalikku ülekannet fotograafiasse ja vaatlen, kes on
translatsiooni varem üritanud.

*Metaphysical art has existed directly and in this form for
over a century, and photographic techniques for even
longer. The goal of my final project is to explore how
metaphysics manifests in photography – while also filling
a visual and textual research gap – defining the possible
characteristics of metaphysical photography and creating
a photo series that applies these characteristics. In my
work, I analyze the key features of metaphysical painting
(*pittura metafisica*), examine the possible translation of
these features into photography, and explore who has
previously attempted such a translation.*

ENLIL SONN

***Pittura metafisica* fotograafias**

Pittura Metafisica in Photography

Juhendajad / Supervisors: Andrus Kannel, Kadri Asmer

enlil.sonn@gmail.com

Instagram: @eenlil

MAAL JA RESTAUREERIMINE

PAINTING AND RESTORATION

Kristin Erm

Jelizaveta Fogel

Mari Frühling

Hele-Riin Juhkama

Kadri Kalve

Triinu Kohanenkov

Laura Marita Lappalainen

Ott-Kaspar Sults

Kätriin Säde

Patrick Tall

Miina Vilo

Keskendun oma lõputões menstruaaltsükli neljale faasile, tuues esile nende bioloogilise tähenduse ja ühiskondliku käsitluse. Töös analüüsin menstruatsiooniga seotud tabude püsimist ning nende kajastumist tänapäeva kunstis. Praktilise osana valmib maaliseeria, mille iga teos kujutab üht tsükli faasi: menstruatsiooni, follikulaarset faasi, ovulatsiooni ja luteaalfaasi. Iga maal väljendab vastava faasi emotsionaalset olemust ning rõhutab neid kui loomulikke ja tähenduslikke osi naise elust. Eesmärk on algatada kunsti kaudu arutelu, murda stigmasid ja juhtida tähelepanu naiste tervise olulisusele.

In my project, I focus on the four phases of the menstrual cycle, highlighting their biological significance and societal perception. I analyse the persistence of taboos related to menstruation and their representation in contemporary art. As the practical part, I am creating a series of paintings, with each artwork depicting one phase of the cycle: menstruation, the follicular phase, ovulation, and the luteal phase. Each painting expresses the emotional essence of the corresponding phase and emphasizes them as natural and meaningful parts of a woman's life. The goal is to initiate a discussion through art, break stigmas, and raise awareness about the importance of women's health.

KRISTIN ERM

Maaliseeria „Menstruaaltsükli neli faasi“

Painting Series “The Four Phases of the Menstrual Cycle”

Juhendaja / Supervisor: Pille Johanson

kristinerm140@gmail.com

www.kristinerm.com

**„MiNE DAVAI“ Sotsiaalse
identiteedi visuaalne peegeldus**

**“MiNE DAVAI” Visual Reflection
of Social Identity**

Juhendaja / Supervisor: Nikolai
Shurakov

Olen kogu elu jooksul tundnud end võõrana tuttavas keskkonnas. See on tekitanud soovi leida oma identiteet kunstilise eneseväljenduse toel. Elu Ida-Virumaal andis turvatunde, kuid samas ka piiratuse. Soov vabandada senistest piiridest viis mind uute kohtumisteni, kuid see tõi alati kaasa ka hirmu ja sotsiaalset kohmetust. Mõistes, et tagasiteed ei ole, otsustasin minna edasi.

Minu töö kajastab sisemist võitlust kahe identiteedi vahel – kasutan erksaid, ekspressiivseid värve, mis on muutunud minu kunstiliseks stiiliks, ja visuaalseid kujundeid, mis seda konflikti väljendavad. Oma lõputões kujutan punkarit, kellel on kitarr, mis on naeltega lõuendile kinnitatud. See sümboliseerib minu protesti ning soovi olla kuulatud. Erksad värvid ja punkkultuuri elemendid toovad esile minu emotsionaalse kogemuse ja vabaduse eest võitlemise. Põimuvad erinevad vastused: kultuurilised, keelelised ja poliitilised, luues ühtse terviku, ühe identiteedi.

All my life, I have felt like a stranger in a familiar environment. This has created a desire to find my identity through artistic self-expression. Life in Ida-Virumaa provided a sense of security, but at the same time, it felt limiting. The desire to break free from these boundaries led me to new encounters, but it also brought fear and social awkwardness. Realizing there was no turning back, I decided to move forward.

My work reflects the inner struggle between two identities – I use vibrant, expressive colours, which have become my artistic style, and visual forms that express this conflict. In my project, I depict a punk rocker with a guitar, which is nailed to the canvas. This symbolizes my protest and my desire to be heard. The vivid colours and elements of punk culture highlight my emotional experience and my fight for freedom. Various cultural, linguistic, and political contradictions intertwine, creating a unified whole, one identity.

JELIZAVETA FOGEL

Minu diplomitööks on õlimaalide seeria „Dissonantsi triloogia“. Lähteülesandeks seadsin kognitiivse dissonantsi, kui spetsiesismi (liigišoviniismi) võimaldava nähtuse kunstilise kujutamise. Teema lähtub isikliku paradigma muutusest ja spetsiesistliku maailmakäsitluse analüüsist ehk veendumusest, et teised liigid eksisteerivad inimese hüvanguks, jõudes veganluse ehk veendumuseni, et sõltumata liigist, on loomadel (sh inimesel) iseväärtus ja sellest tulenev õigus puutumatusele.

Tuginedes interseksionaalse feminismi põhimõtetele, vaatlen erinevate vähemusgruppide väljakutseid inimühiskonnas, kõrvutades neid loomadele osaks saava kohtlemisega. Esitan küsimuse, mis on ühist spetsiesismil ja teistel rõhumisvormidel, näiteks seksismil ja suutmissurvel.

My final project is a series of oil paintings titled "The Trilogy of Dissonance." The starting point for the work was the artistic representation of cognitive dissonance, as a phenomenon that enables speciesism (species chauvinism). The theme stems from a personal paradigm shift and an analysis of the speciesist worldview – that is, the belief that other species exist for the benefit of humans – leading to veganism, the conviction that, regardless of species, animals (including humans) have intrinsic value and the corresponding right to inviolability.

Drawing on the principles of intersectional feminism, I examine the challenges faced by various minority groups in human society, comparing these to the treatment animals receive. I raise the question of what speciesism has in common with other forms of oppression, such as sexism and ableism.

Kognitiivne dissonants spetsiesismi näitel / Maaliseeria

Cognitive Dissonance in the Case of Speciesism/Painting Series

Juhendajad / Supervisors: Kaspar Tamsalu, Triinu Soikmets

**MARI..
FRÜHLING**

Dokumenteerimine on oluline etapp kunstiteoste säilitamisel, pakkudes vajalikku teavet nende seisukorra hindamiseks ja edasiseks konserveerimiseks. Iga teos kannab endas ajastule omaseid materjale, tehnikaid ja väärtusi, mistõttu on nende põhjalik uurimine oluline nii ajaloo kui ka kultuurilise identiteedi mõistmisel.

Lõputöö keskendub kahe lõuendmaali, „Naise pea“ ja „Poi si pea“ dokumenteerimisele, kus praktiliste katsetustega uuritakse, kui ulatuslikku teavet on võimalik koguda kättesaadavamate meetodite abil. Töö eesmärk on hinnata meetodite tõhusust ning pakkuda süsteemset lähenemist, mis toetab teoste säilitamist ja konserveerimist.

Documentation is an important step in the preservation of artworks, providing necessary information for assessing their condition and for future conservation. Each artwork carries materials, techniques, and values characteristic of its time, which is why thorough research is crucial for understanding both history and cultural identity.

This project focuses on the documentation of two canvas paintings, “Woman’s Head” and “Boy’s Head”, where practical experiments are conducted to explore various accessible documentation methods. The goal of the work is to evaluate the effectiveness of these methods and provide a systematic approach that supports the preservation and conservation of the artworks.

Lõuendmaalide „Naise pea“ ja „Poi si pea“ dokumenteerimine ja konserveerimine

Documentation and Conservation of Canvas Paintings “Woman’s Head” and “Boy’s Head”

Juhendajad / Supervisors: Nele Ambos, Kurmo Konsa

**HELE-RIIN
JUHKAMA**

Fantaasiakunstiga on vahel nõnda, et võid aktiivselt mingi teemaga tegeleda, ise tähelegi panemata, mis see täpselt on. Minu jaoks oli nõnda koletistega. Lõin peatumatu entusiasmiga aina enam tegelaskujusid, kes elasid varjatud topetelu ning said oma tõelisel kujul eksisteerida ainult salajastes kogukondades... Ja muuhulgas olid nad tihti biseksuaalsed ja mittebinaarsed.

Minu tegelased olid koletislikud ja nad olid kväärid ja kui ma vaatasin neid kahte kõrvuti, sain ma aru, et need olid suuresti üks ja sama. Olla koletis, tähendab lõhkuda sotsiaalseid norme, ja olla kväär tähendab ühiskonnas esile kutsuda vastikust ja hirmu. „Koletised magamistoas“ on maaliteos, kus need kaks eluvormi kohtuvad ja saavad üheks.

KADRI KALVE

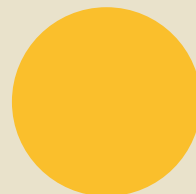
With fantasy art, sometimes you can actively engage with a theme without even realizing what it is exactly. For me, this was the case with monsters. I created an increasing number of characters, each living a hidden double life and able to exist in their true form only within secret communities... And among other things, they were often bisexual and non-binary.

My characters were monstrous, and they were queer, and when I looked at these two side by side, I realized that they were largely one and the same. To be a monster means to break social norms, and to be queer means to provoke disgust and fear in society. "Monsters in the Bedroom" is a painting where these two life forms meet and become one.

**Maal „Koletised magamis-
toas“**

**The Painting “Monsters in
the Bedroom”**

Juhendaja / Supervisor:
Kaspar Tamsalu

TRIINU KOHANENKOV

Meelis Säre seinamaalingu „Põdrake“ eemaldamine ja konserveerimine

Removal and Conservation of Meelis Säre's Mural "Põdrake"

Juhendaja / Supervisor: Heli Tuksam

Minu lõputöö käsitleb Meelis Säre seinamaalingu „Põdrake“ eemaldamist Tartu Ülikooli kultuuriteaduste instituudi keldrist, mis on rohkem tuntud von Bocki majana. Diplomitöö eesmärk on asetada teos teisaldatavale alusele ning konserveerida maaling. Töö käigus eemaldatakse kaod ja luuakse esteetiline tervik. Kirjalikus uurimuses on tähtsal kohal teemaga seotud isikulugude säilitamine ning maalingu tekkeloo talletamine. Oluline informatsioon põhineb maalil kujutatud Ain Mäesalu mälestustel. Tööprotsess dokumenteeritakse.

My project deals with the removal of Meelis Säre's mural "Põdrake" from the basement of the University of Tartu Institute of Cultural Research, which is more commonly known as von Bock's House. The aim of the project is to transfer the artwork onto a movable support and conserve the painting. During the process, damages will be addressed, and an aesthetic unity will be restored. The written research focuses on the preservation of personal histories related to the theme and the recording the painting's creation story. Important information is based on the memories of Ain Mäesalu, who is depicted in the painting. The work process will be documented.

LAURA MARITA LAPPALAINEN

lauramarita.lappalainen@gmail.com

Empiirilised aja anomaaliad võivad teinekord osutuda üsna peadmurdvaks, aga ka inspireerivaks. Kuidas sisemine kell ja rütm indiviiditi kunstnike seas erineb ja nende loomingus avaldub, ei pea üksnes tuule teada jääma.

Lõputöös juurdlen tunnetusliku aja olemuse ja seda mõjutavate asjaolude üle ning loon vitraažist päikesella. Selmet märkida tunde ja minuteid, peegeldab gnomon ümbritseva keskkonna (üle)loomulikku hingamist ja rütmi.

Empirical time anomalies can sometimes prove to be quite perplexing but also inspiring. How the internal clock and rhythm differ among individual artists and manifest in their work need not remain a secret.

In my final project, I contemplate the nature of cognitive time and the factors that influence it and create a stained-glass sundial. Instead of marking hours and minutes, the gnomon reflects the (super)natural breathing and rhythm of the surrounding environment.

Tunnetuslik aeg nüüdiskunstis

**Cognitive Time in Up-to-Date
Art**

Juhendajad / Supervisors:
Tuuli Puhvel, Andrus Laansalu

Lõputöös käsitlen generatiivse tehisintellekti rakendamisega seotud muutusi tänapäeva kunstiloomes, pöörates tähelepanu loovuse, autorsuse ja esteetika mõistete teisenemisele.

Uurimuse eesmärk oli analüüsida, kuidas tehisintellekti üha laialdasem kasutus nihutab loovuse traditsioonilisi piire ja seab küsimärgi alla autori senise positsiooni kunstiteose loomisel. Samuti uurin, mil määral ja milliste kriteeriumite alusel mõjutab algoritmipõhine looming esteetilisi hinnanguid ja kunsti väärtustamist. Analüüs põhineb erialase kirjanduse ülevaatel ning kaasaegsete praktiliste näidete uurimisel.

Tehisintellekti rakendamine kunstiloomes: loovus, autorsus ja esteetika

The Application of Artificial Intelligence in Artistic Creation: Creativity, Authorship, and Aesthetics

Juhendaja / Supervisor: Katrin Maask

In my final project, I address the changes in contemporary art creation associated with the application of generative artificial intelligence, focusing on the transformation of the concepts of creativity, authorship, and aesthetics.

The aim of the research was to analyse how the increasingly widespread use of artificial intelligence is shifting the traditional boundaries of creativity and questioning the author's established position in the creation of artwork. I also examine to what extent and based on which criteria algorithm-based creation influences aesthetic judgments and the valuation of art. The analysis is based on a review of professional literature and the study of contemporary practical examples.

OTT-KASPAR SULTS

Oma kunstnikukarjääri alguses olen kokku puutunud „reeglitega“, mis väidetavalt teevad teosed või kunstniku n-ö edukamaks. Näiteks et suuremad teosed müüvad paremini, hinda tuleks kalkuleerida ruutsentimeetri järgi, ja kui tahad olla ikka see õige kunstnik, siis kommertsliku kunstiga tegeleda ei tohiks. Sellest fenomenist ajendatult teen lõputööks teose, mis ühendab nii maali- kui ka kontseptuaalkunsti.

Oma loovuurimusliku lõputöö kirjalikus osas analüüsisin intervjuude abil nooreks kunstnikuks olemisega seotud ühiskondlikke ja ka kunstiringkondades levinud eeldusi ja eelarvamusi, kommertskunsti ja n-ö õige kunsti vahel. Saadud teadmisi rakendasin oma kontseptuaalses maal, mida tehes võtsin aluseks Pallase maaliosakonna vilistlastega tehtud intervjuud ja oma kogemuse. Magnetitele maalitud teosel tervikuna on lugu, kuid osadeks lahti võetuna muutub iga magnet eraldi abstraktseks miniteoseks, sümboliseerides nii kommertslikku kunsti kui ka ruutsentimeetri järgi hinna arvutamist.

At the beginning of my artistic career, I encountered "rules" that were supposed to make works of an artist "more successful." For example, larger works sell better, prices should be calculated per square centimetre, and if you want to be the "right" kind of artist, you shouldn't engage in commercial art. Motivated by this phenomenon, I am creating artwork for my project that combines both painting and conceptual art.

In the written part of my creative research project, I analysed, through interviews, the societal and art-world assumptions and prejudices associated with being a young artist, as well as the division between commercial art and "proper" art. I applied the knowledge gained in my conceptual painting, using interviews with alumni of the Pallas painting department and my own experiences as a basis. The artwork, painted on magnets, tells a story as a whole, but when broken into parts, each magnet becomes an abstract miniature work of art, symbolizing both commercial art and the calculation of price by square centimetre.

KÄTRIIN SÄDE

Noore kunstniku „reegliid“

The “Rules” of a Young Artist

Juhendaja / Supervisor: Margus Meinart

„Uni on küll elu põhialus – kuid mis veel tähtsam, see on kingitus.“ (Dement 1999)

Unenäod asetsevad ühel igavesti müstilisel väljal, mille mõistmiseks on loodud küll mitmeid teooriad, kuid oma olemuselt säilitavad nendes nähtud lood ja segased kaadrid teadmatuse loori.

Protsessi käigus laskun sügavale enda alateadvuse soppidesse, tuues sealt kaasa pilte, mida maalin sisse kannetena visuaalseks kalendriks jaotatud lõuendile. Lisaks sellele loon heliteosed, mis saadavad mind nendel rännakutel ning vaatajat saalis. Rakendan unenägude esile toomiseks erinevaid meetodeid, seiklen minevikku, avastamaks unenägude esimesi rakendusi ja nende väljendusviise ning käsitlen ka tänapäevaseid teooriaid.

Selle teekonna eesmärk on avada uued inspiratsiooniallikad ja anda sellest vahavale informatsioonile võimalikult suurel määral hoomatav kontekst.

“Sleep is an essential part of life – but more important, sleep is a gift.” (Dement 1999)

Dreams exist in an eternally mystical realm, for which many theories have been created to understand, but their stories and fragmented images retain the veil of unknowing.

In the process, I descend deep into the depths of my subconscious, bringing with me images that I paint as entries in a visual calendar, divided across the canvas. In addition, I create sound works that accompany me on these journeys and the viewer in the gallery. I apply various methods to bring forth dreams, travel into the past to discover the first uses and forms of dreams and also explore contemporary theories.

The aim of this journey is to open new sources of inspiration and provide a context for this overflowing information that is as comprehensible as possible.

**PATRICK
TALL**

Unenägude maalikalender

Calendar of Painted Dreams

Juhendaja / Supervisor: Indrek Aavik

Maaliseeria „Kalambuur kui alkeemia“

Painting Series “Alchemy of Puns”

Juhendajad / Supervisors: Margus Meinart, Kristi-Maria Tüvi

Sõnadel on suur jõud reaalsuse loomisel, aga mida teha, kui sisemine hääl tahab enda kohta öelda ainult halba? Mina võtsin appi kalambuuri, et juba väljaõeldu kiiresti millekski neutraalsemaks muuta, enne kui aju selle registreerida jõuab. Nii hakkasingi end inimvare asemel inimvareseks kutsuma, lootuses, et ehk aitab see eelmainitud sundmõttest vabaneda – aitaski!

Tunnen end nagu tänapäevane alkeemik, kes avastas enda jaoks uue transmutatsioonipraktika. Sellest inspireerituna valmisid minu lõputöö raames kolm maali, mis kujutavad niiviisi sündinud kalambuure: „Inimvares“, „Peast hai“, „Hingehaavikuemand“, kuhu on põimitud ka alkeemikutelt laenatud sümbolismi, mille tagamaid avan lähemalt lõputöö kirjalikus osas.

Words hold great power in shaping our reality, but what to do when your inner voice is your worst critic? I turned to puns as a way to quickly transform what had already been said into something more neutral, before the brain had the chance to even register the initial meaning. So instead of calling myself “human decay”, or a “shell of a human” (inimvare), I started calling myself a “human crow” (inimvares). Over time, I hoped this would help eliminate the compulsive thought altogether, and it did!

I feel like a modern alchemist who has discovered a new transmutation practice. For my final project, I created three paintings inspired by such puns: Human Crow, Shark In The Head, and Soul Hare. The alchemical symbolism incorporated into the paintings is further explained in the written part of my thesis.

MIINA VILO

miina.vilo@gmail.com

www.miinavilo.com

MEEDIA- JA REKLAAMIDISAIN

MEDIA AND ADVERTISEMENT DESIGN

Anastasia Andrejeva

Kaisa Benga

Karita Jakobson

Aljona Jeršova

Sandra-Saskia Kärmas

Marija Lopatkina

Carmen Lepik

Anastasia Musakko

Heldin Riga

Kirke-Triin Ritsik

Triinu Sibul

Jaanika Tork

Ott Villem Vackermann

Lõputöö raames valmis koomiksiraamat „Beyond Horizon“ ehk „Teispool horisonti“.

Vahetussemestril sündis minu esimene stsenaarium, mis sai mulle väga lähedaseks. Kujutasin seda korduvalt vaimusilmas liikuvate piltidena ning soovisin sellele kuju anda. Eesmärk oli luua teos, mis toimiks iseseisva koomiksina, kuid looks visuaalse aluse ka võimaliku filmiloomel jaoks.

Teoreetilises osas võrdlesin kahe meediumi väljendusvahendeid, keskendudes kinematograafiliste võtete rakendamisele koomiksis. Praktilises osas kirjeldasin varasema filmistsenaariumi koomiksiks kohandamise protsessi ning analüüsisin oma kunstilisi valikuid.

Kinematograafilised võtted koomiksi „Beyond Horizon“ näitel **The Use of Cinematic Techniques in the Comic “Beyond Horizon”**

Juhendajad / Supervisors: Ave Taavet, Liisa Kruusmägi

andrnstj@gmail.com

ANASTASIA ANDREJEVA

As part of my graduation project, I created the comic book “Beyond Horizon”.

During my exchange semester, I wrote my first screenplay, a project I grew closely attached to. I repeatedly envisioned it as a series of moving images and wanted to give it a tangible form. My goal was to create a work that would function as a standalone comic but also serve as a visual foundation for a potential film adaptation.

In the theoretical part of the project, I compared the expressive tools of the two mediums, focusing on the application of cinematic techniques in comics. The practical part describes the process of adapting the earlier film script into a comic and analyses the artistic choices I made along the way.

Maagiliste karakterite loomine animatsioonile „Vanapagan ja Kibu“ on vaade *concept art*’i maailma. Loovtöö eesmärk oli tuua suurema publiku ette algsed ideed värvilistest karakteritest, kes on inspireeritud Eesti mütoloogiast, lootes äratada huvi Eesti mütoloogia ja ajaloo vastu.

Lõputöö raames valmis illustratsioonide seeria, millega püüdsin anda edasi karakterite algset iseloomu ja tunnet.

Lõputöö kirjalikus osas vastasin küsimusele „Mis on concept art?“, sukeldusin natuke sügavamale vanapagana mütoloogiasse, kuidas minu vanapagan erineb või sarnaneb muinasjuttudest leiduvatele vanapagana arhetüüpidele, ning kirjeldan *concept art*’i loomise töökäiku.

Creating magical characters for the animation “Vanapagan and Kibu” (The Old Heathen and Pigginn) offers a glimpse into the world of concept art. The goal of the creative work was to bring early designs of colorful characters – rooted in Estonian mythology – into the public eye, with the hope of sparking greater interest in Estonian myth and history.

As part of the final project, I produced a series of illustrations that aim to capture the initial personality and mood of the characters.

In the written portion of the work, I explored the question “What is concept art?“, delved into the Old Heathen’s mythological background, examined how my interpretation of the Old Heathen differs from or resembles archetypes found in traditional tales, and documented the process of creating concept art.

kaisa.benga@gmail.com

Instagram: @courtisticfool

Concept art „Vanapagan ja Kibu“. Maagiliste karakterite loomine

Concept Art “Vanapagan and Kibu” (The Old Heathen and Pigginn). Creating Magical Characters

Juhendajad / Supervisors: Lauri Rahu-soo, Hasso Krull

KAISA BENGA

Oma lõputööks täiustan CVI-d ja loon veebidisaini idufirmale DocAid, mis pakub tehisintellektil põhinevat tööriista arsti ja patsiendi suhtluse dokumenteerimiseks.

Varem olid neil olemas CVI, veebidisaini näidis ning ettevõtte enda tehtud esitluspõhi. Lõputöös analüüsisin seniseid lahendusi, tuvastasin kitsaskohad ning määratlesin muudatuste vajadused ja eesmärgid. Kasutasin disainiuuringuid ja parimate kogemuste analüüsi, et arendada edasi visuaalset identiteeti ja kasutajamugavust.

Lõpptulemusena valmis täiustatud CVI ja veebidisain Figma keskkonnas, mida DocAid saab kasutada oma toote arendamisel ja turunduses.

For my final project, I enhanced the corporate visual identity (CVI) and created a web design for the startup DocAid, which offers an AI-based tool for documenting communication between doctors and patients.

The company already had an existing CVI, a sample web design, and a presentation template created in-house. In my project, I analysed these previous materials, identified shortcomings, and defined the need and goals for improvements. I applied design research and best practice analysis to further develop the visual identity and user experience.

As a result, an improved CVI and web design were completed in Figma, which DocAid can now use in both product development and marketing.

KARITA JAKOBSON

karitajakobson@gmail.com

Instagram: @karita_illustrations

CVI täiendamine ja veebidisain idufirmale DocAid
CVI Update and Web Design for the Startup DocAid
 Juhendajad / Supervisors: Jaanus Eensalu, Liis Todesk

ALJONA JERŠOVA

Tartu maakonnas asuv Peipsiääre vald moodustati haldusreformi käigus 2017. aastal, kui ühinesid Alatskivi vald, Kallaste linn, Pala vald, endine Peipsiääre vald ja Vara vald. Ühinemise järel tekkis vajadus ühtse ja tänapäevase visuaalse identiteedi järele, mis aitaks piirkonda paremini esile tõsta ja siduda.

Lõputöö teoreetilises osas uurisin ühinenud piirkondade sümbboolikat ja visuaalset ajalugu, et mõista, millised kujundielemendid võiksid kõige paremini kanda Peipsiääre identiteeti. Praktilises osas lõin vallale uue visuaalse identiteedi kontseptsiooni koos stiiliraamatu, kuhu kuuluvad logod, värvipalett, mustrid ning trüki- ja digimaterjalide mallid. Visuaalne lahendus on tänapäevane, nooruslik ja kohalikku identiteeti rõhutav.

Peipsiääre municipality, located in Tartu County, was formed during the administrative reform of 2017 through the merger of Alatskivi municipality, Kallaste city, Pala municipality, Peipsiääre municipality and Vara municipality. Following the merger, there emerged a need for a unified and contemporary visual identity to better represent and connect the region.

In the theoretical part of my work, I explored the symbolism and visual history of the merged areas to understand which design elements could best embody the identity of Peipsiääre. In the practical part, I developed a new visual identity concept for the municipality, accompanied by a style guide that includes logos, a colour palette, patterns, and templates for print and digital materials. The visual solution is modern, youthful, and highlights the region's unique identity.

**Peipsiääre vallale visuaalse
identiteedi loomine**

**Creating a Visual Identity for
Peipsiääre Municipality**

Juhendajad / Supervisors:
Marko Kekishev, Jaanus Eensalu

Lõputöö raames lõin disainisüsteemi Eesti Kirjandusmuuseumi platvormile Loo Lugu, mis on haridus- ja kultuuriplatvorm koolinoortele, tähistamaks eesti raamatu aastat.

Projekti eesmärk oli luua disain, mis on meeldejääv, rakendatav brändi materjalides ning kõnetab noori – seda toetas minu teoreetilise töö raames tehtud uurimus.

Lõputöö tulem on nii korporatiividentiteedi elemendid, nagu logod, värvid, fondid ja graafilised kujundid, kui ka turundusmaterjalid, täidetavad templiidid ja dokumendid. Koostöö viimane samm on luua ülevaatlik ja detailne stiilijuhend disainisüsteemi kasutamiseks.

Disainisüsteem Eesti Kirjandusmuuseumi veebiplatvormile Loo Lugu

Design System for Loo Lugu — a Web Page by Estonian Literary Museum

Juhendajad / Supervisors: Laura Eiche-Laane, Jaanus Eensalu

**SANDRA-
SASKIA KÄRMAS**

As part of my final project, I created a design system for the Estonian Literary Museum's platform Loo Lugu, an educational and cultural platform aimed at school-aged youth to celebrate the Estonian year of the book.

The goal of the project was to create a design that is memorable, applicable across brand materials, and resonates with a younger audience – a goal supported by the research conducted in the theoretical part of the work.

The result includes corporate identity elements such as logos, colour schemes, fonts, and graphic motifs, as well as marketing materials, fillable templates, and documents. The final step in the collaboration is to produce a clear and detailed style guide for using the design system.

Lõputöö raames valmis visuaalse novelli stiilis arvutimäng „Sanatorium for the Mentally III“, mille loomisel kasutasin tehisintellekti (edaspidi TI) tööriistu.

TI ja kunstniku vaheline suhe on praegu aktuaalne teema ja pole selge, kuidas kunstnike roll tulevikus muutub ja kuidas TI seda mõjutab. Enne projekti alustamist olin TI kasulikkuses kunsti loomisel kõhklev ja tahtsin teada, kui suureks abimeheks TI saab olla. Seetõttu otsustasin proovida, kuidas TI saab mind abistada loomingulise visiooni elluviimisel.

Töö eesmärk oli katsetada projekti loomisel erinevaid TI tööriistu, et mõista nende võimalikku kasulikkust ning mõju kunstniku tööprotsessile. Lõputöös on dokumenteeritud mängu loomisprotsess ja minu kogemused TI kasutamisel.

CARMEN LEPIK

Tehisintellekti abil loodud arvutimäng „Sanatorium for the Mentally III“

A Video Game Created Using Artificial Intelligence: “Sanatorium for the Mentally III”

Juhendajad / Supervisors: Siim Sokk, Atko Sulhan Rimmel

As part of this graduation project, I made visual novel game titled “Sanatorium for the Mentally III”, using artificial intelligence (hereafter AI) tools.

The relationship between AI and artists is a relevant topic. It is unclear how the role of artists will change in the future and how AI will influence it. Before starting the project, I was hesitant about using AI in creating art and wanted to know how helpful AI could really be. Thus, I decided to try for myself how AI can assist in implementing my creative vision.

The goal of this work was to try various AI tools to understand their potential usefulness and impact on an artist's work process in creating a project like this. The work documents the game creation process and my experiences using AI.

Instagram: @malheureuxx__

Lasteraamat „Varastatud Päike“ Children's Book “The Stolen Sun”

Juhendajad / Supervisors: Svetlana
Bogomolova, Elina Sildre

Lasteraamat „Varastatud Päike“ on loodud Kornei Tšukovski samanimelise teose põhjal. Töö eesmärk oli luua ajakohastatud illustreeritud raamat eelkooliealistele lastele.

Uurimuslikus osas käsitlesin illustratsioonide tähtsust lastekirjanduses ning teksti ja pildi koosmõju lapse tekstimõistmisele. Praktilises osas keskendusin sobiva raamatuformaadi valikule, sihtrühma määratlemisele, illustratsioonide loomisele ning kujundusprotsessile. Inspiratsiooni ammutasin lapsepõlvemälestustest ning tuntud muinasjutu valik andis võimaluse väljendada oma isikupärast stiili ja edastada see lapsele mõistetava visuaalse jutustusena.

The children's book "The Stolen Sun" was created based on the work of the same name by Kornei Chukovsky. The aim of the project was to produce an updated illustrated version of the story for preschool-aged children.

In my research, I explored the importance of illustrations in children's literature and the interplay between text and image in supporting a child's understanding of the story. The practical part focused on choosing an appropriate book format, defining the target audience, creating illustrations, and designing the layout. I drew inspiration from childhood memories, and the choice of a well-known fairy tale allowed me to express my personal style and convey it through a visual narrative accessible to children.

MARIJA LOPATKINA

Mikkeli kunstimuuseumis on 24.05.2025 – 19.10.2025 avatud kunstikolleksionääri Reigo Kuivjõgi kunstikogu näitus „Kunstisõltuvus“. Lõputöö praktilise väljundina disainisin näitusele raamatu, mis annab ülevaate näitusel olevatest teostest, mida külastajad saavad kohapeal endale soetada. Raamatus on kokku 88 teose reproduktsiooni, 65 teost pildistasin üles ise.

Lõputöö kirjalikus osas annan ülevaate projekti eeltoöst, suhtlusest digigalerii eest vastutava disaineriga, kliendi ja trükikodadega, ülevaate maalide pildistamisest ja fotode töötlemisest. Kirjeldan raamatu tegemise protsessi, tutvustan raamatu vormi, sisu ja materjale ning põhjendan neid valikuid.

www.behance.net/anastasiamusakko

Instagram: @nastussykatsioon

ANASTASIA MUSAKKO

„Kunstisõltuvus. Reigo Kuivjõgi kunstikogu“ näituseraamat
“Art Addiction. Reigo Kuivjõgi’s Art Collection” Exhibition Book

Juhendaja / Supervisor: Janika Nõmmela

An exhibition titled “Art Addiction”, showcasing the private collection of art collector Reigo Kuivjõgi, will be on view at the Mikkeli Museum from May 24 to October 19, 2025. As the practical output of my final project, I designed a catalogue for the exhibition that presents an overview of the artworks and is available for purchase by visitors on-site. The book features reproductions of 88 works in total, 65 of which I photographed myself.

In the written part of the work, I provide an overview of the preliminary work for the project, including communication with the digital gallery’s designer, the client, and print mills. I also describe the process of photographing and editing the images of the paintings. Additionally, I present the process of creating the book, introducing its format, content, and materials, along with the reasoning behind those design choices.

heldin.riga@gmail.com

Instagram: @smileymothhh

HELDIN RIGA

„Dokumenteeritud murdepunkt“. Perfektsionismi käsitlev koomiks

“Documented Breakdown”. A Comic Dealing with Perfectionism

Juhendajad / Supervisors: Ave Taavet, Liisi Grünberg

„Dokumenteeritud murdepunkt“ on koomiks perfektsionismist, milles leiduvad lood tulenevad minu isiklikest kogemustest ja tunnetest. Koomiksi peategelase Laura tegemisi hoiab tagasi perfektsionism ja sellest tingitud ärevus. Neurootilisuses ilmutab end vampiir, kes Laura murdepunktini viib.

Uurimuslikus osas analüüsin, kas perfektsionism on kunstnike jaoks pigem kandev jõud või loominguline pidur. Perfektsionism võib mõjuda inimesele nii positiivselt kui ka negatiivselt – millisest hetkest võib see hävitavaks muutuda ja kas sellest on pikas perspektiivis üldse kasu? Lisaks kirjutan lähemalt lahti koomiksi loomise protsessi, andes lugejale ülevaate koomiksi loomise mõttekäigust ja perfektsionismi kujutamisest visuaalses vormis.

“Documented Breakdown” is a comic about perfectionism, with its stories drawn from my personal experiences and emotions. The main character, Laura, is held back in her pursuits by perfectionism and the anxiety it causes. Her neuroticism manifests as a vampire that gradually drives her to a breaking point.

In my research, I analyse whether perfectionism serves artists more as a driving force or a creative obstacle. Perfectionism can affect a person both positively and negatively – at what point does it become destructive, and is it beneficial in the long run at all? I also describe the process of creating the comic, providing readers with insight into the conceptual development and the visual representation of perfectionism.

Animatsiooni „Ranniku virvendused“ teostamine

The Making of Animation “Ripples of the Coast”

Juhendajad / Supervisors: Svetlana Bogomolova, Timo Kähara

KIRKE- TRIIN RITSIK

Lõputöö raames valmis autori originaalne joonisfilm, mis käsitleb kirge ja seda, kui kaugele on inimene valmis kire nimel minema. Loo peategelane, vanemas eas teadlane, seisab silmitsi tehnilistest vigadest tingitud valikuga: kas jääda turvalise tee juurde ja elada elu lõpuni teadmatuses, või haarata härjal sarvist, astuda välja mugavustsoonist ja riskida eluga, et jõuda ihaldatud sihini.

Uurimistöö teoreetiline osa keskendub sellele, kuidas on viimase kümnendi jooksul kujutatud vanemaid naisi filmikunstis ja animatsioonis – kuivõrd nad on esindatud ja millise mulje jätaavad nad vaatajale.

Praktiline osa hõlmab animatsiooni loomise protsessi ning loo sõnumi lahtiseletust.

For my graduation project, an original animated film was created, exploring passion and how far a person is willing to go for it. The main character, an older scientist, faces a choice driven by technical errors: to stay on the safe path and live the rest of her life in ignorance, or to seize the opportunity, step out of her comfort zone, and risk her life to reach her desired goal.

The research part of the project focuses on how older women have been depicted in film and animation over the last decade – how represented they are and what impression they leave on the viewer.

The practical part covers the animation creation process and an explanation of the story's message.

Lõputöö käigus töötasin välja prototüübi Laatre Püha Laurentsiuse koguduse veebilehele, mille kujundamisel lähtusin kasutajasõbralikkuse põhimõttest. Minu eesmärk oli disainida kodulehekül, mis oleks koguduse liikmetele kasulik – lihtne, arusaadav ja vastaks nende ootustele. Samuti oli oluline, et veebileht oleks informatiivne ja väldiks liigseid kujunduselemente, mis võivad kasutaja tähelepanu hajutada. Visuaalne lahendus on minimalistlik ja professionaalne, et luua esinduslik esmamulje.

Projekti kirjalikus osas tutvustan veebisisu ligipääsetavuse suuniseid, analüüsin teiste koguduste veebilehekülgi ning annan ülevaate kodulehe prototüübi loomeprotsessist.

As part of my final project, I developed a website prototype for the Laatre St. Lawrence Congregation, following user-centred design principles. I aimed to create a site that would truly serve the needs of the congregation's members – making it simple to use, easy to understand, and tailored to their expectations. Additionally, it was essential to ensure that the website remained informative and avoided unnecessary decorative elements that could distract users from the core content. The visual style was kept minimalistic and professional to convey a trustworthy first impression.

In the written part of the project, I introduce the web content accessibility guidelines, analyse the websites of other congregations, and provide an overview of the creative process behind the development of the website prototype.

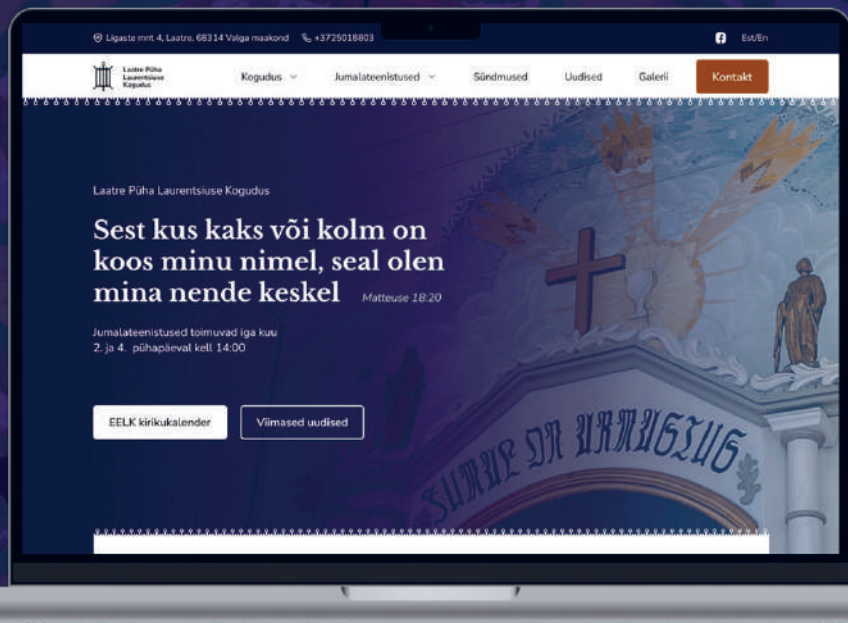
TRIINU SIBUL

Veebilehe kujundus Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Laatre Püha Laurentsiuse kogudusele

Website Design for the Laatre St. Lawrence Congregation of the Estonian Evangelical Lutheran Church

Juhendajad / Supervisors: Liis Todesk, Jaanus Eensalu

 Laatre Püha
 Laurentsiuse
 Kogudus

1925-#

Ida Leonora Verret
 abiel Kõdaks
 30.09.1903 Valga – 12.08.1977 Lakewood, NJ, USA

Ida imetrikuleeriti Tartu Ülikooli filosoofiaakadeemias ajaloo osakonda 1924. aasta septembris, kuid majanduslik raskuste tõttu ta õppima alustada ei jõudnudki. 1925. aasta kevadel astus ta Tartu Ülikooli põllumajandusakadeemiasse, kus õppis sama aasta sügiseni. Kehvaprätsuse omandas Ida Kaarli Kõdaksuse Eratrühmaasutamis, mille humanitaarharu lõpetas 1924. aastal.

Idat on sageli peetud Amicitia asutajaliikmeks. Arvestades, et ta lõpetas gümnaasiumi ühes paljude teiste asutajaliikmetega, on tõenäoline, et ta kuulus samasse seltskonda. Ida eksmatrükuleeriti 1924. aasta sügisel seega ametlik asutajaliige ja siiski ei olnud 1925-1 nimekirjas oli ta tegevliikmeteks loendis ja 1926-II oli kirjas üliõpilavilistlasena. Uuesti kajastus ta nimekirjas alles 1939. aastal, mil oli taas üliõpilavilistlaste staatuses. Paguluses oli Ida Amicitia New Yorgi klondise liige.

Ida abiellus 23. augustil 1928 meremehe ja leivamehaaniku Heinrich (Heino) Kadakuga (1893–1962). 1944. aastal põgenes Ida Rootsi ning 1950. aastate alguses asus elama USA-sse.

Ida suri Lakewoods, kuid on kinos abikaasaga maetud Stockholm Skogskyrkogården'i kalmistule (kv. 22, nr. 1252).

Amicitia asutajaliikmeid

Amicitia ennesõjasegseid liikmeid taasutamise ajal

Naisüliõpilaskorporatsioon Amicitia 100 aasta juubeli auks koostatud raamat annab ülevaate liikmetest, kes astusid korporatsiooni alates 1924. aasta sügisest kuni selle tegevuse keelustamiseni 1940. aastal. Minu ülesandeks ning lõputöö praktiliseks osaks oli anda sellele raamatule väarikas kujundus ning kvaliteetne küljendus, sealhulgas teostada ka rikkaliku foto- ning muu lisamaterjali trükiks ette valmistamine.

Kirjalik osa on praktilise töö saatjaks, andes ülevaate nii korporatsioonide sümboolika tähendusest kui ka Amicitia värvide tekkeloost, tutvustades disainivalikute tagamaid ning tööprotsessi. Olen ise Amicitia liige ning raamatu valmimine on olnud põnev teekond nii disaineri kui amicana.

A book created in honour of the 100th anniversary of the sorority Amicitia provides an overview of the members who joined the corporation from the autumn of 1924 until its dissolution in 1940. My task and the practical part of my final project was to give this book a dignified design and a high-quality layout, including preparing the rich photo and additional material for printing.

The written part serves as a companion to the practical work, providing an overview of the meaning of the corporation's symbols and the origins of Amicitia's colours, introducing the reasoning behind the design choices and the work process. I am a member of Amicitia myself, and the completion of the book has been an exciting journey both as a designer and a member.

JAANIKA TORK

Raamat „Korp! Amicitia liikmed enne II maailmasõda aastatel 1924–1940“

“An Overview of Sorority Amicitia Members Before the Second World War” – Book Design and Layout

Juhendaja / Supervisor: Janika Nõmmela

Lõputöö „Videojuhend kaubamärgi ANDRON toodetele“ raames valmisid lühireklaamvideod, mis tutvustavad Tiina Karu disainitud multifunktsionaalseid aksessuaare. Videod on loodud sobima sotsiaalmeedia-, veebi- ning teleformaadile.

Töö käigus analüüsisin multimeediaproduktiooni põhietappe: eeltöö, tootmine ning järeltöötlus. Lisaks uurisin sotsiaalmeediapostituste ülesehituse mõju tarbijate kaasamisse.

As part of my final project “Video Guide for ANDRON Brand Products”, a series of short promotional videos were created to introduce the multifunctional accessories designed by Tiina Karu. The videos were produced to be suitable for social media, web, and television formats.

During the project, I analysed the key stages of multimedia production: pre-production, production, and post-production. Additionally, I explored how the structure of social media posts influences consumer engagement.

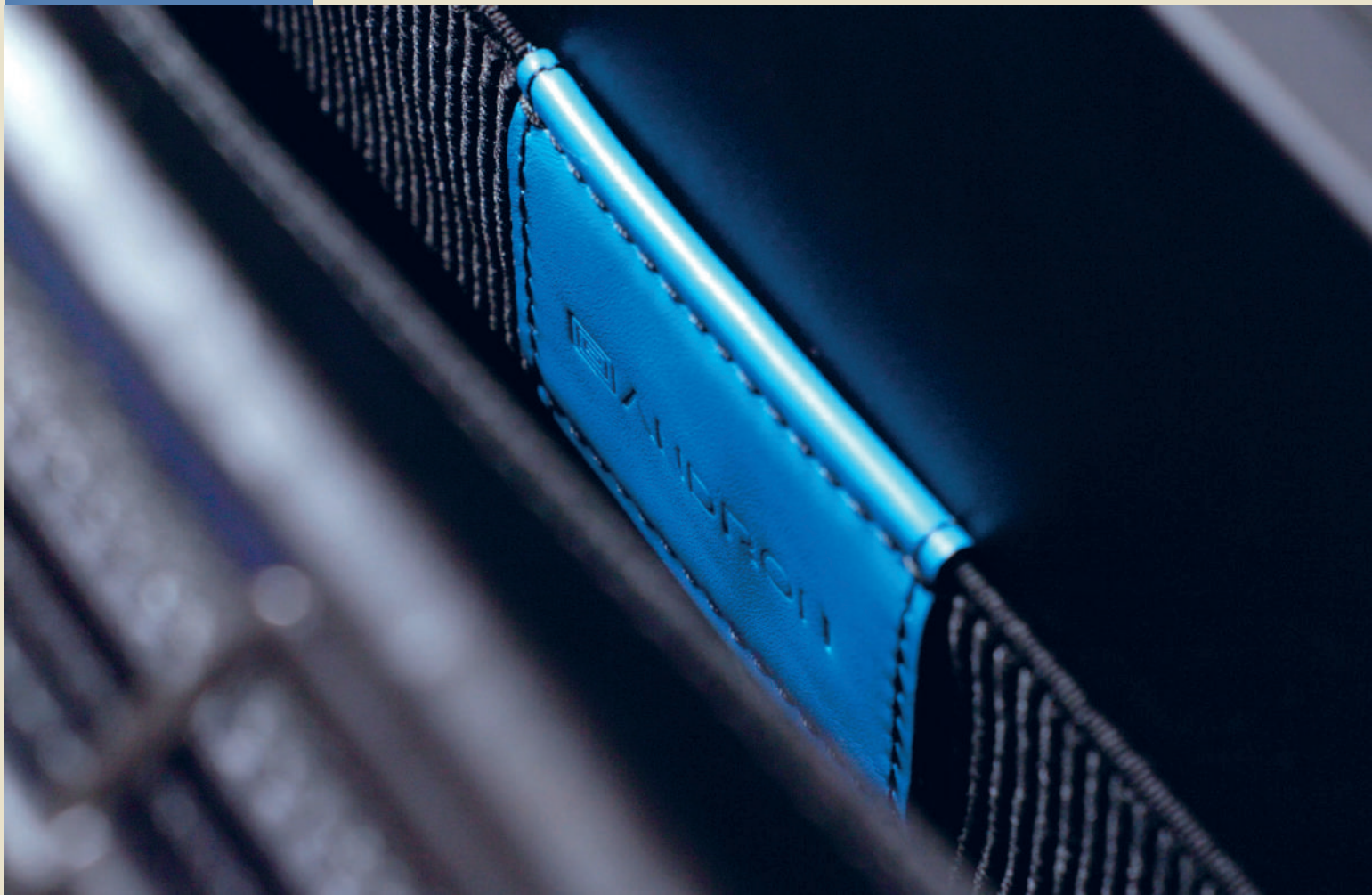
OTT VILLEM VACKERMANN

Videojuhend kaubamärgi ANDRON toodetele

Video Guide for ANDRON Brand Products

Juhendajad / Supervisors: Raivo Kelomees, Mart Männik

MÖÖBLIDISAIN JA RESTAUREERIMINE

FURNITURE DESIGN AND RESTORATION

Mark Drõgin
Siiri Johanson
Isabel Mündel
Boris Pakk
Märt-Kaarel Petser
Liisa Kalista Sapas
Martin Soome
Egel Talv

Lõputöös uurin esteetika olemust vormis ning selle mõiste tähendust. Eesmärk on analüüsida, kas esteetiliselt ilu saab objektiivselt määratleda ja milliseid reegleid on võimalik selle kirjeldamiseks leida. Teema on oluline, kuna disainis tehakse pidevalt valikuid ilu ja funktsionaalsuse vahel, kuid ilu olemusest ja selle määratlemise võimalikkusest räägitakse vähe. Uuring põhineb teoreetilisel analüüsil ja disaini eksperimentidel.

Praktilises osas loon kaks küünalt: ühe ilu universaalse reeglite järgi ja teise, mis teadlikult nendele reeglitele vastu astub. Seejärel hindab küünlaid grupp inimesi, et selgitada, kas minu leitud ilureeglid peavad paika või on selle tajumine subjektiivsem, kui arvatakse.

In my final project, I explore the nature of aesthetics in form and the meaning of the concept itself. The aim is to analyse whether aesthetic beauty can be objectively defined and what kinds of rules can be identified to describe it. This topic is important because in design, choices are constantly made between beauty and functionality, yet the essence of beauty and the possibility of defining it are rarely discussed. The research is based on theoretical analysis and design experiments.

In the practical part, I will create two candles: one based on universal rules of beauty, and the other deliberately defying those rules. A group of people will then evaluate the candles to determine whether the rules I identified hold true or whether the perception of beauty is more subjective than assumed.

MARK DRÕGIN

Esteetika olemus vormis

The Essence of Aesthetics in Form

Juhendajad / Supervisors: Kristina Allik, Marek Volt

Minu lõputöö keskendub 1898. aastast pärit käsitöölaeka konserveerimisele, mis kuulub Karilatsi Vabaõhumuuseumi kogusse. Laegas on dekoreeritud õleintarsia tehnikas – haruldases käsitöövõttes, mis on Eestis vähe tuntud.

Uurin laeka ajaloolist ja kultuurilist tausta, kasutatud materjale ning viin läbi konserveerimisprotsessi, järgides eetilisi põhimõtteid. Töö raames dokumenteerin mustri digitaalselt arvutiprogrammis AutoCAD ja rekonstrueerin osa mustrist puidust alusele. Töö tulemusena valmib säilitatud ja eksponeerimiskõlblik käsitöölaegas ning ülevaade õleintarsia tehnikast Eestis.

SIIRI JOHANSON

My graduation project focuses on the conservation of a handcrafted chest from 1898, belonging to the Karilatsi Open Air Museum. The chest is decorated using straw marquetry – a rare technique scarcely studied in Estonia.

I investigate its historical and cultural background, analyse materials, and carry out the conservation based on ethical principles. The pattern is documented digitally using AutoCAD and partially reconstructed on a wooden base. The result is a conserved, exhibition-ready chest and an overview of straw marquetry's use in Estonia.

Ajaloo ja käsitöö ristteel: õleintarsia tehnikas käsitöölaekakonserveerimine

At the Crossroads of History and Craft: Conservation of a Handcrafted Chest in Straw Marquetry Technique

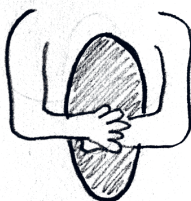
Juhendajad / Supervisors: Ingemar Maasikmäe, Kurmo Konsa

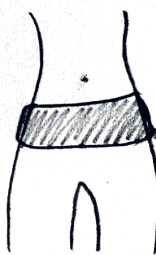
reljeefne
hingamiskaart

kõva kestaga
padi

kõrghingamis-
tehnikas
sõõ

Abivahend hingamisharjutuste sooritamiseks
ärevushäiretega inimestele

A Breathing Exercise Aid for People with
Anxiety Disorders

Juhendaja / Supervisor: Veiko Liis

Ärevushäiretega inimestel aitavad hingamisharjutused ärevuse hetkedel rahuneda, kuid tihti ei suudeta neid õigesti teha – ollakse liiga endi peas kinni, hingatakse pinnapealselt ega suudeta harjutust tehes end kontrollist vabaks lasta. Selle asemel, et keskenduda hingamisele sekundi täpsusega, võiks seda tajuda.

Minu lõputöö eesmärk on uurida, milliste lahenduste abil saab muuta hingamisharjutuste sooritamise protsessi intuiitivsemaks. Katsetades näiteks õhu liikumise, füüsilise tunnetuse ja visuaalse liikumise tuge. Analüüsin ärevushäirete ja hingamistehnikate kohta käivat teavet, uurin olemasolevaid lahendusi ja viin ellu idee- ja katsetamisprotsessi.

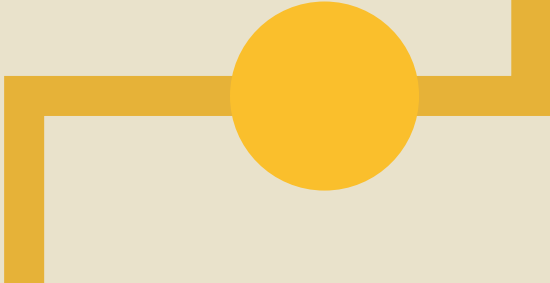
Selle tulemusena sünnivad prototüübid abivahenditest, mis lihtsustavad hingamisharjutuste sooritamist.

For people with anxiety disorders, breathing exercises can help calm them during moments of distress, but often they struggle to perform these exercises correctly – they're stuck in their heads, breathe too shallowly, and cannot let go of control while practicing. Instead of focusing on the precise timing of each breath, the act of breathing could be something to sense.

The aim of my graduation project is to explore ways to make the process of doing breathing exercises more intuitive. I experiment with support mechanisms such as airflow, physical sensation, and visual movement. I analyse information on anxiety disorders and breathing techniques, examine existing solutions, and carry out an ideation and testing process.

As a result, prototypes of assistive tools are developed to simplify and enhance the practice of breathing exercises.

ISABEL MÜNDEL

Minu lõputöö on tellimustöö, mille eesmärk on disainida ja valmistada Alex Tolstey jaoks spetsiaalne töölaud muusika loomiseks ja töötlemiseks. Uuring keskendub ergonoomikale, seadmete ja juhtmete organiseerimisele ning tööpinna ja panipaikade optimaalsele jaotusele. Minu eesmärk on tagada muusikule mugav ja funktsionaalne töökeskkond.

Vastusteni jõuan disaini loomise, materjalide valiku ja maketeerimise kaudu. Tulemuseks on töölaud, mis paigutub ruumi nurka ja peab taluma kuni 140 kg raskust. Materjalide ja konstruktsiooni valikutes lähtun nii vastupidavusest kui ka visuaalsest esteetikast, et tagada kvaliteetne ja praktiline lõpptulemus.

My final work is a commissioned project with the aim of designing and producing a custom workstation for Alex Tolstey, intended for music creation and editing. The research focuses on ergonomics, organization of equipment and cables, and the optimal distribution of workspace and storage.

My goal is to provide the musician with a comfortable and functional working environment. I arrive at solutions through the design process, material selection, and prototyping. The result is a corner workstation capable of supporting up to 140 kg. In choosing materials and construction methods, I prioritize both durability and visual aesthetics to ensure a high-quality and practical outcome.

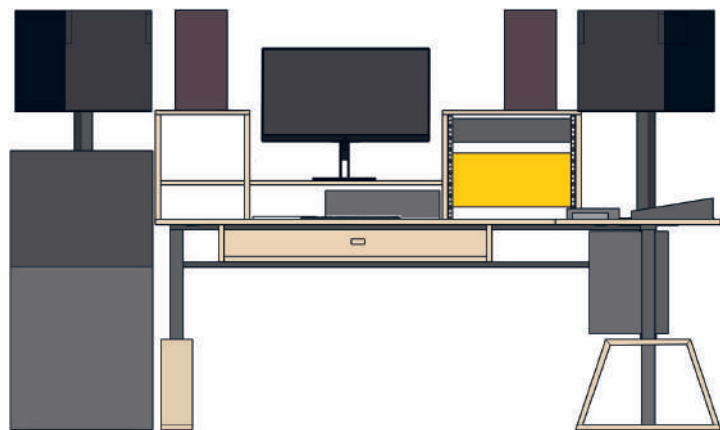

BORIS PAKK

Kasutajast lähtuv disain: mööbel elektroonilise muusika produtseerimiseks

User-centred Design: Furniture for Producing Electronical Music

Juhendaja / Supervisor: Vello Lillemets

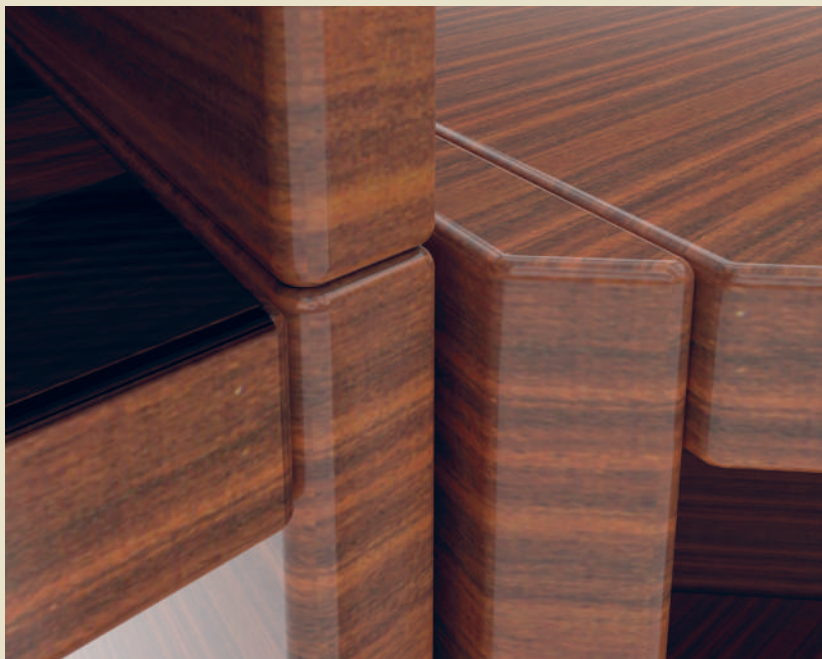

Moodulmööbli tootearendus televiisorilaua näitel

Modular Furniture Product Development: A Case Study of a Television Stand

Juhendaja / Supervisor: Riho Tiivel

Minu lõputöö praktiline ülesanne on teha tootearendus moodulmööblile telekalau näitel. Lõputöö eesmärk on uurida varasemaid moodul- ja elutoamööbli näiteid, alates lihttarbijale suunatud taskukohastest toodetest kuni disainiklassikuteni. Uurimise käigus märgin tootespektrumi konstruktsiooni ning materjalide ja esteetika plussid ja miinused.

Lõpptulemusena valmivad uurimistulemustele tuginedes modulaarset disaini rakendava televiisorilaua joonised ja televiisorilaua prototüüp.

The practical part of my project focuses on product development for modular furniture, using a TV stand as an example. The aim of the work is to explore previous examples of modular and living room furniture – ranging from more affordable, mass-market products to design classics. Throughout the research process, I evaluate the construction, materials, and aesthetic strengths and weaknesses across this spectrum of products.

As an outcome, I will produce design drawings and a prototype for a modular TV stand based on the research findings.

MÄRT-
KAAREL
PETSER

Lõputöö teema on 19. sajandi algusest pärineva polükroomse viimistlusega käsitöölauda restaureerimine ja konserveerimine. Uurin käsitöö ja käsitöölauda rolle nimetatud ajastu naise igapäevaelus, et mõista, kuidas seal peegeldub ajastu kultuur. Töö on tellimuspõhine – eesmärk on muuta laud funktsionaalselt kasutatavaks, säilitades eseme ajalooline väärtus, lähtudes kliendi soovidest.

Kasutan konserveerimis- ja restaureerimistehnikaid ning teen laboratoorseid uuringuid eseme materjalide tuvastamiseks. Lõpptulemusena valmib kliendi soovidele vastav, igapäeva elus kasutatav laud koos ajaloolise ülevaatega, mis keskendub laua funktsioonile kindla ajastu naise elus.

LIISA KALISTA SAPAS

liisakalista@gmail.com

The topic of my final project is the restoration and conservation of a polychrome-finished handicraft table dating from the early 19th century. I explore the role of handicrafts and the handicraft table in the everyday life of women of that era to better understand how the culture of the time is reflected in the object. The work is a commissioned project – the aim is to make the table functionally usable while preserving its historical value, in accordance with the client's wishes.

I apply conservation and restoration techniques and conduct laboratory analyses to identify the materials used in the object. The result is a table suited for daily use that meets the client's expectations, accompanied by a historical overview focusing on the table's role in the life of a woman from that period.

**Table a ouvrage: 19. sajandi
alguse käsitöölaua konser-
veerimine ja restaureeri-
mine**

**Table a ouvrage: Conserva-
tion and Restoration of an
Early 19th Century Craft
Table**

Juhendajad / Supervisors:
Annes Hermann, Astrid Viik

Mööbli- ja tekstiilitööstuse tootmisjääkide kasutamine tootearendusprotsessis ettevõtte Rethink Beds näitel

The Use of Furniture and Textile Residues in Developing a New Product for Rethink Beds

Juhendaja / Supervisor: Mayri Tiido

Lõputöö eesmärk on anda ülevaade mööbli- ja tekstiilitööstuse tootmisjääkide kasutamise võimalustest kahe Eesti tootmisettevõtte näitel ning edendada ringmajandust ettevõtete koostöoga. Lõputöös käsitletakse probleemi, milleks on nimetatud tööstussektorite keskkonnamõju ning analüüsitakse ettevõtete Rethink Beds ja Paragon Sleep tootmisliine. Selleks kaardistatakse kitsaskohti seoses jääkmaterjalide eluea pikendamise vajaduse ja võimekusega. Praktiline osa keskendub ettevõtete Rethink Beds ja Paragon Sleep tootmisjääkide materjalikatsetustele ning rakendamise võimalustele. Kogutud materjali kasutatakse ringdisaini põhimõtetel toote arendamisel ettevõttele Rethink Beds.

The aim of this project is to provide an overview of the possibilities for reusing production residues in the furniture and textile industries, using two Estonian manufacturing companies as case studies, and to promote a circular economy through inter-company collaboration. The project addresses the issue of the environmental impact of these industrial sectors and analyses the production lines of Rethink Beds and Paragon Sleep. To do this, it maps out bottlenecks related to the need and capacity for extending the lifecycle of leftover materials. The practical part focuses on material testing and application opportunities using production residues from Rethink Beds and Paragon Sleep. The collected material is then used to develop a product for Rethink Beds based on circular design principles.

MARTIN SOOME

Traditsioonid, mis käsitööd põlvest põlve elus hoiavad, on pidevas muutumises. Käsitöö on mõtteviis, soov näha laia plaani ning püüd teha võimalikult hästi.

Minu lõputöö eesmärk on hoida käsitööd au sees ja leida viise, kuidas ühendada sajanditevanune tarkus tänapäevase tootearendusega.

Kirjalikus osas annan lühiülevaate intarsia ajaloost ja intarsiatraditsioonist Eestis. Uurin kuuma liiva varjutuse meetodit: millal, kus ja miks see kasutusele võeti. Kas ja kui palju on kuuma liiva varjutust kasutanud Eesti intarsiaameistrid?

Praktilises osas katsetan, kuidas mõjutavad varjundiefekti erinevad tegurid, nagu puidu liik, liiva tekstuur, kuumus ja aeg. Otsin võimalusi kasutada antud dekorimisviisi jätkusuutlikult tänapäevases disainis.

EGEL TALV

Traditions that keep craft alive from generation to generation are constantly evolving. Craft is a mindset — a desire to see the bigger picture and a commitment to doing things as well as possible.

The aim of my final project is to honour craftsmanship and explore ways to merge centuries-old knowledge with contemporary product development.

In the written part, I provide a brief overview of the history of marquetry and the intarsia tradition in Estonia. I examine the hot sand shading technique: when, where, and why it was introduced, and to what extent Estonian marquetry artists have used it.

In the practical part, I experiment with how different factors – such as wood species, sand texture, heat, and time – influence the shading effect. I explore how this decorative method can be applied sustainably in modern design.

Kuuma liiva varjutus – traditsioonilise tehnika kasutamine tänapäevases disainis

Hot Sand Shading – a Traditional Technique in Contemporary Design

Juhendajad / Supervisors: Markus Pärnamets, Mirjam Pärnamets

NAHADISAIN JA RESTAUREERIMINE

LEATHER DESIGN AND RESTORATION

Janika Autor
Merilin Kask
Regita Lepa
Carolyn Reedi
Helen Vetik

JANIKA AUTOR

Nahkrõivaste kollektsioon „enne lendu“

Clothing Collection “before the flight”

Juhendaja / Supervisor: Liisi Tamm

Lõputööna valmiv nahkrõivaste kollektsioon „enne lendu“ on sündinud kahe mõtte kohtumispaias: MultiWeave-tehnika kasutamine nahkmaterjalis ja jätkusuutlik lähenemine disainis.

Toodete loomisel järgin jäätmevaba disaini põhimõtet, mille eesmärk on maksimeerida materjali kasutust ja vähendada jääke. Juurdelõikamisel tekkinud jääkmaterjal ei lähe raisku – ribastan selle ja põimin uuenduslikuks, õhuliseks ning struktuurseks materjaliks, mille integreerin toodetele konstruktsioonelementidena.

Valmiv rõivakollektsioon „enne lendu“ (pr *déployer ses ailes*) on kui kookon – habras ja õhuline, kuid samas tugev ja turvaline. See on hetk enne taassündi, vaikus enne uut algust. Kookonis peitub muutumine, kasvamine, uue elu hingus.

The leather clothing collection “before the flight” was born at the intersection of two ideas: the use of the MultiWeave technique in leather material and a sustainable approach to design.

The garments are created following zero-waste design principles, aiming to maximize material use and minimize waste. Offcuts from the cutting process are not discarded – instead, they are shredded into strips and woven into an innovative, airy, and textured material, which is integrated into the garments as structural elements.

*The resulting collection “before the flight” (*déployer ses ailes*) resembles a cocoon – fragile and delicate, yet strong and protective. It embodies the moment before rebirth, the silence before a new beginning. Within the cocoon lies transformation, growth, and the breath of new life.*

Lõputöö teema on ajendatud praktilisest vajadusest, milleni jõudsin sagedase reisimise tõttu. Eelistan reisida mugavate jalatsitega, kuid aeg-ajalt tuleb ette olukordi, kus kaasavõetud jalatsid ei sobi näiteks pidulikule koosviibimisele. Sellest tekkis idee luua jalatsite aksessuaarid, mis muudaksid jalatsite välimust selliselt, et need on kantavad mitmesugustes olukordades ja erineva riietusega.

Lähtun oma töös kahe erineva jalatsitüübi kandja eelistustest ja vajadustest. Tegin lõputöö praktilise osana jalatsite aksessuaarid, mida klient saab kanda olemasolevate jalatsite peal. Valminud aksessuaarid võimaldavad mugavaid jalatseid kanda ka pidulikul sündmusel ning kotsakinga kandjal lisada oma välimusse veidi vabamat ilmet.

The topic of my final project stems from a practical need that arose due to frequent travelling. I prefer to travel in comfortable footwear, but there are occasions when the shoes I have brought along are not suitable for more formal events. This gave rise to the idea of creating footwear accessories that could change the look of shoes, making them adaptable for various situations and different types of outfits.

In my project, I focus on the preferences and needs of two different types of shoe wearers. As part of the practical work, I designed shoe accessories that can be worn over existing footwear. The finished accessories allow a person to wear comfortable shoes even at formal events, while also enabling those who typically wear high heels to add a more relaxed, casual touch to their look.

MERILIN KASK

Jääke väärindav jalatsite aksessuaaride sari „Embellishment“
Waste Valorising Footwear Accessories Line "Embellishment"
Juhendaja / Supervisor: Kerli Jögi

REGITA LEPLA

Lõputööna lõin nahast aksessuaarid stoomikotti ja insuliinipumpa kasutavatele inimestele, ühendades praktilisuse ja isikupära. Disainiprotsessi keskmes oli kaks kasutajat, kelle igapäevased vajadused ja soovid loomeprotsessi suunasid. Lähtusin põhimõttest, et ka meditsiinilised abivahendid võivad olla nähtavad, ilusad ja kandja isikupära toetavad.

Minu eesmärk oli luua tooted, mis toetavad kasutaja enesekindlust ja suurendavad turvatunnet, võimaldades tal kanda elu – nii otseses kui ka sümbolises tähenduses. Töö tulemusel valmisid aksessuaarid, mis pakuvad rohkem kui lihtsalt kaitset seadmele – need räägivad kandja lugu ja annavad talle valikuvabaduse olla tema ise.

Kandes elu: nahast aksessuaarid stoomikotile ja insuliinipumbale
Carrying Life: Leather Accessories for Ostomy Bag and Insulin Pump

Juhendaja / Supervisor: Kerli Jõgi

For my graduation project, I created leather accessories for individuals using an ostomy bag and insulin pump, combining practicality and personality. The design process centred around two users, whose everyday needs and preferences guided the direction of the creation. I adhered to the principle that even medical aids can be visible, beautiful, and support the wearer's individuality.

My goal was to create products that enhance the user's confidence and sense of security, allowing them to carry their life – both literally and symbolically. As a result of this work, the accessories not only offer protection for the device but also tell the wearer's story, providing them with the freedom to be themselves.

Lõputöö keskmes on 1739. aastal ilmunud esimene eestikeelne nahkköites Piibel. Minu lõputöö eesmärk oli konserveerida Piibel ning koostada selle eksponeerimise juhised. Töö koosneb kahest osast – praktilisest ja kirjalikust.

Kirjalik pool jaguneb kolmeks. Esimeses osas annan ülevaate Piibliga seonduvast, teises kirjeldan konserveerimistööd ja uuringuid, kolmandas uurin raamatute eksponeerimise probleeme ning koostan Piiblile eksponeerimise juhised. Konserveerimistööde tulemusel muutus Piibli seisund stabiilseks ning see on taas kasutatav ja eksponeeritav.

The focus of my final project is the first leather-bound Bible in Estonian, published in 1739. The aim of my project was to conserve the Bible and create guidelines for its exhibition. The work consists of two parts: practical and written.

The written part is divided into three sections. The first section provides an overview of the history related to the Bible, the second describes the conservation work and research, and the third examines the challenges of book exhibition and presents the guidelines for displaying the Bible. As a result of the conservation work, the Bible's condition has stabilized, and it is now suitable for use and exhibition.

Esimese eestikeelse Piibli konserveerimine ja eksponeerimisjuhiste koostamine

Conservation of the First Bible in Estonian and Preparation of Display Instructions

Juhendaja / Supervisor: Silli Peedosk

CAROLIN REEDI

HELEN VETIK

Lambanahk on ajatu ning mitmekülgne materjal, kuid selle otstarve ja tähtsus on aastatega muutunud. Minu vanemad kasvatavad ka lambaid, aga pargitud nahad jäävad sageli kasutult seisma. Lõputöö raames uurin lähemalt lambanahka kui materjali ja leian sellele disaini abil uusi kasutusvõimalusi.

Töö eesmärk on katsetada lambakarva töötlemise tehnikaid, et lisada materjalile isikupära ja väärtust. Tehnikad, millega eksperimenteerin, on karva kuumutamine, värvimine, punumine ja hooldamine – sihiga arendada välja uudne ja kasutatav kujundustehnika.

Lõputöö tulemusena valmis viiest esemest koosnev rõivaaksessuaaride kollektsioon „Helmas“, mis on mõeldud olemasoleva garderoobi täiendamiseks ja omanäolisemaks muutmiseks.

Lambanaha karva tekstuuri muutmise võimalused aksessuaarikollektsiooni „Helmas“ näitel

The Possibilities of Changing the Texture of Sheepskin Fur on the Example of the Accessory Collection “Helmas”

Juhendaja / Supervisor: Liisa Hanvere

Sheepskin is a timeless and versatile material, but its purpose and significance have changed over the years. My parents raise sheep, but often, the tanned hides remain unused. In my project, I delve deeper into sheepskin as a material and explore new design possibilities for its use.

The goal of the work is to experiment with sheepskin processing techniques in order to add personality and value to the material. The techniques I experiment with include heating, dyeing, braiding, and caring for the fur, with the aim of developing a new and functional design technique.

As a result of the final project, a collection of five fashion accessories, “Helmas”, was created, designed to complement and personalize existing wardrobes.

SKULPTUUR

SCULPTURE

Elena Madaminova

Kert Elliott Mägi (Ketter Mägi)

Tõru-Tõnn Parts

Mette Post

Lotta Karoliina Räsänen

Silver Tsäko

Carmen Ööbik

Töö inspiratsiooniallikaks sai küsimus – kas inimesel on võimalik hirmu mitte tunda? Meie teadmised inimese füsioloogiast ütlevad, et see pole võimalik, isegi siis, kui me mõistusega teame, et selle või teise situatsiooni tagajärjena midagi eriti halba meiega ei juhtu. Kuid millegipärast on meil ju seda vaja, isegi kui tekkib tunne, et igapäevaelus see meid ainult segab.

Nii töö praktiline kui ka kirjalik osa on mõtisklemine sellest, mis rolli igapäevased hirmud meie elus tegelikult mängivad ja kuidas need on seotud meie arenguga läbi elu. Minu jaoks on teisel pool hirmu kõik see hea, mis elu pakkuda saab – avastuse rõõm, vabadus, muutus ja areng. Ilma hirmuta poleks me võimelised neid asju kogema ega seeläbi elu nautima.

The inspiration for my work emerges from the question: is it possible for a person not to feel fear? Our knowledge of human physiology tells us that it is not possible, even if we cognitively know that, in certain situations, nothing particularly bad will happen to us. Yet, for some reason, we still seem to need it, even if it often feels like it just gets in the way in everyday life.

Both the practical and theoretical parts of my work reflect on the role that everyday fears play in our lives and how they are connected to our development throughout life. For me, on the other side of fear is all the good that life has to offer – the joy of discovery, freedom, change, and growth. Without fear, we would not be able to experience these things, and thus, we would not be able to fully enjoy life.

Skulptuur „Teisel pool hirmu“

Sculpture “On the Other Side of Fear”

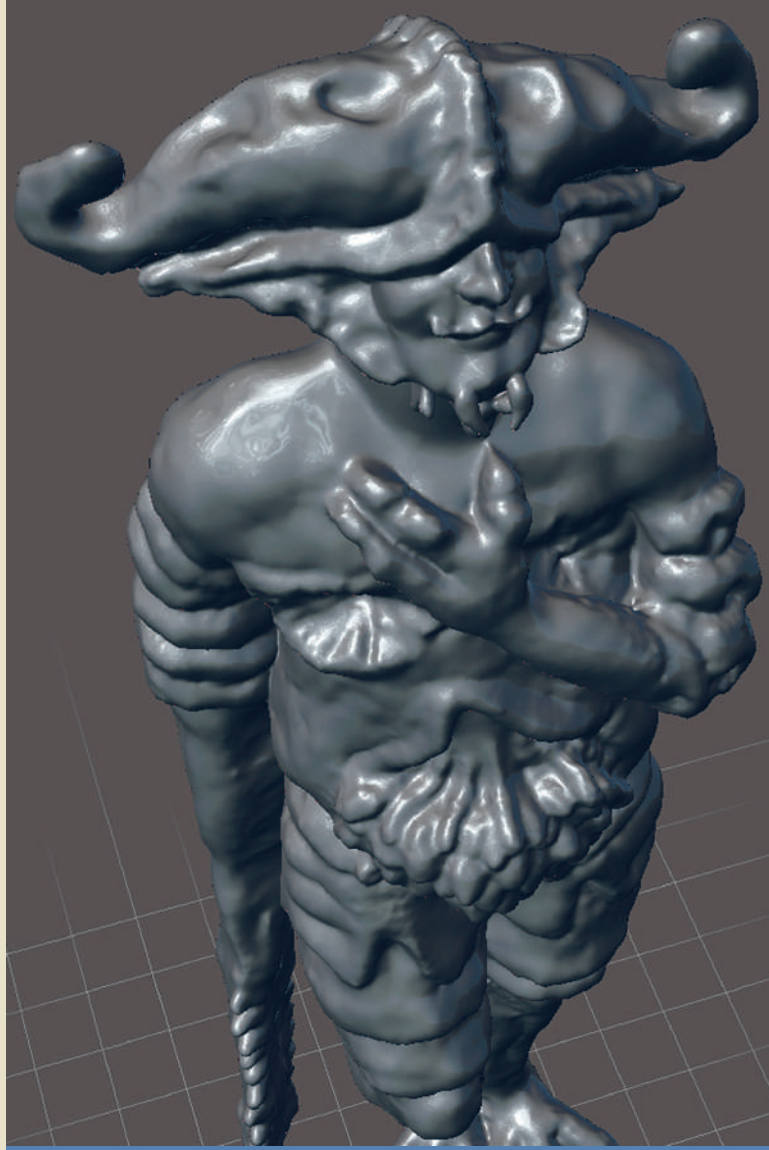
Juhendaja / Supervisor: Rauno Thomas Moss

ELENA

MADAMINOVA

kurtelliottmagic@gmail.com
kurtelliottm.blogspot.com

Uurin Franksteini koletise arhetüübi süüdi üing selle laialdast mõju kirjanduses ja filmikunstis. Kuidas on kväärsus (LGBT+) seotud õuduse ja ulme meediaga? Kuidas kväär-inimesed samastuvad monstrumitega?

Lõputöö raames loon skulptuuri, millest saab minu nn Franksteini koletis. Teos kujutab inimtaolist tulnukat, kes representeerib eneseleidmist, -väljendust, -evolutsiooni, ühiskonna normide vastast protesti üing groteskset ilu.

KERT ELLIOTT. MÄGI

Skulptuur „Homo Extraneus“

Sculpture “Homo Extraneus”

Juhendaja / Supervisor: Anne Rudanovski

I explore the birth of the archetype of Frankenstein's monster and its widespread influence in literature and cinema. How is queerness (LGBT+) connected to horror and science fiction media? How do queer individuals identify with monsters?

As part of my thesis, I will create a sculpture, which will serve as my version of the Frankenstein's monster. The artwork represents a humanoid alien symbolizing self-discovery, self-expression, evolution, protest against societal norms, and grotesque beauty.

TÕRU- TÕNN PARTS

Minu kineetilised skulptuurid uurivad tehnoloogia rolli absurdis, tuues esile selle korduvuse ja inimese passiivse tarbijana.

Albert Camus'st lähtudes on eksistentsi mõtte otsimine absurdses maailmas saatuslikult nurjuv ettevõtmine. Minu skulptuurid kujundavad otstarbetuid masinavärke, mis kehastavad mehaanilist analoogiat meie igapäevasele lõputule kerimisele – automaatsele käitumisele, kus tegevus on sisust tühi.

Inspireerituna Ivan Illichi meditsiinikriitikast kritiseerivad need teosed tehnoloogia institutsionaliseeritud sõltuvust: masinad, mis teevad sisutut tööd, peegeldavad protsessi, kus tehnoloogia asendab inimese otsustusvõimu, muutes ta passiivseks osaliseks iseenda elu narratiivis.

My kinetic sculptures explore the role of technology in the absurd, highlighting its repetition and humanity's passive role as consumers.

Drawing on Albert Camus' philosophy, the search for meaning in an absurd world is an inevitably failed endeavour. My sculptures design purposeless machinery, embodying a mechanical analogy to our daily endless spinning – automatic behaviours where actions are devoid of substance.

Inspired by Ivan Illich's critique of medicine, these works critique the institutionalized dependency on technology: machines that perform meaningless tasks reflect a process where technology replaces human decision-making, turning individuals into passive participants in the narrative of their own lives.

Installatsioon „Mõttetud masinad“

Installation “Pointless Machines”

Juhendaja / Supervisor: Rasmus Eist

Valisin enda lõputööks Vana-Kreeka skulptuuri loomise ja täpsemalt jumalanna Hekate, sest armastan Kreeka kultuuri, skulptuure ning selle ilu. Hekate on maagia, nõiduse, ristteede suunaja ja allmaailma jumalanna. Tema oli see, kelle poole pöörduti vanasti Kreekas, et saada lahendusi vaevavatele küsimustele.

Mina sain temast teada erinevate telesaadete kaudu, kus teda kutsuti nimepidi siis, kui sooviti tema abi ja nõu. Samuti avanes mulle võimalus Kreekas viibides näha tema skulptuuri.

Vaadates skulptuuri ja teades tema lugu, jõudis mulle kohale arusaam, et ainuke inimene kelle poole mina pöördun, on minu ema. Ta on alati minu jaoks olemas. Ma valmistasin selle skulptuuri ja loodan, et külastajad, vaadates seda, tunnevad ära ka enda suunaja, kui ollakse ristteedel. Kedagi, kes on nende elus samuti juhataja ja abistaja.

I chose the creation of an Ancient Greek sculpture, specifically the goddess Hecate, as the topic of my final project because I love Greek culture, sculpture, and its beauty. Hecate is the goddess of magic, witchcraft, the guide of crossroads, and the underworld. She was the one people turned to in ancient Greece for solutions to troubling questions.

I first learned about her through various TV shows, where she was called by name when someone sought her help and advice. I also had the opportunity to see her sculpture while visiting Greece.

Looking at the sculpture and knowing her story, I realized that the only person I turn to is my mother. She has always been there for me. I created this sculpture with the hope that, as visitors look at it, they will recognize their own guide when they are at a crossroads – someone who is also a guide and helper in their life.

METTE POST

Skulptuurne metafoor „Hekate“
Sculptural Metaphor “Hecate”

Juhendaja / Supervisor: Tõnis Paberit

Praktilise osana valmis ühishinäitus „Vaatomata kõigele oleme me olemas“ koos Carmen Ööbiku ja Silver Tsäkoga, mis oli avatud galeriis Pallas 25. aprillist 24. maini 2025. Minu teemaks oli tüdrukulikkus kui sotsiaalne konstrukt ja esteetika.

Kuna tüdruk on ühiskonnas, keeles ja kunstis üsna nähtamatu, tahtsin näitusel oma teostega küsida, kus on tüdrukud? Näitusel oli väljas 11 eri tehnikas ja meediumis valminud tööd või tööde sarja, mis käsitlesid tüdrukupõlve kogemust ja tüdrukuks olemise liminaalset seisundit.

Kirjaliku osana kirjutasin vabas vormis essee, milles analüüsisin näitusel olevaid töid ning tööprotsessi. Kirjeldasin tekstis enda tähelepanekuid sellest, mis tunne on olla tüdruk, kes teeb kunsti ja on kunstnik või on kunstis kujutatud.

Practical part of my project, the exhibition “Here, in Spite of It All” in collaboration with Carmen Ööbik and Silver Tsäko, was open at the Gallery Pallas from April 25 to May 24, 2025. My focus was on girlness as a social construct and aesthetic.

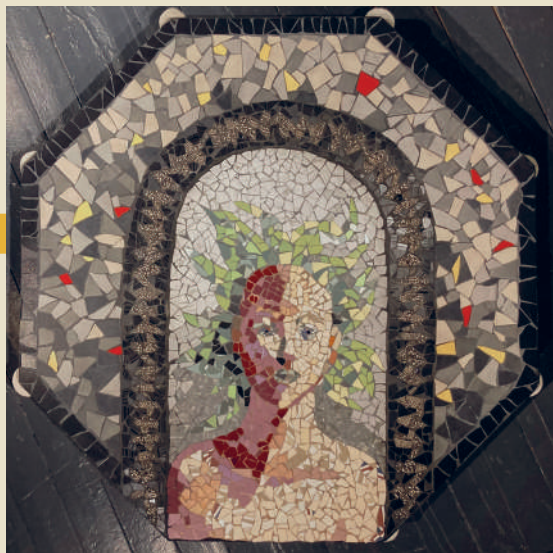
Since the figure of the girl is quite invisible in society, language, and art, I wanted to ask the question with my works: where are the girls? The exhibition featured 11 works, or a series of works, created in various techniques and media, that explored the experience of girlness and the liminal state of being a girl.

As part of the written work, I wrote an essay in a free-form style in which I analysed the works on display and the creative process behind them. I described my reflections on what it feels like to be a girl who makes art and is an artist, or to be depicted in art.

LOTTA KAROLIINA RASANEN

Instagram: @lottqkrooliinq

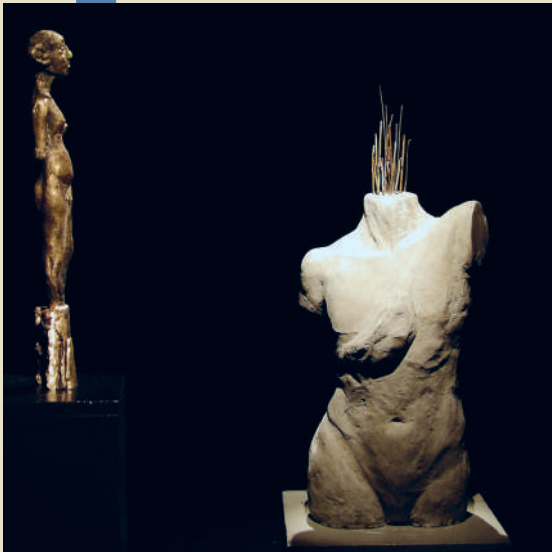

Tüdrukulikkus kui sotsiaalne konstrukt ja esteetika

Girlhood as a Social Construct and Aesthetics

Juhendaja / Supervisor: Berit Talpsepp-Jaanisoo

Ühisnäitus „Vaatomata kõigele oleme me olemas“, millel osalesin koos Carmen Ööbiku ja Lotta Karoliina Räsäneniga, toimus galeriis Pallas 25. aprillist 24. maini 2025. Lõin väljapanekuks uusi töid ning mõtestasin ja täiendasin oma vanemaid teoseid, koondades need ideeliseks tervikuks. Näitusel oli minu poolt esindatud kokku 10 teost, lisaks vastutasin plakati ja näitusel kasutatava teoste kaardi kujunduse eest.

Oma töödes käsitlesin sooidentiteeti ja seksuaalsust isiklikus ning mängulises võtmes. Teosed on tulnukalikud ja valdavalt androgüünsed, väljendades aga üldinimlikke tundeid, nagu igatsus, võõrandumine, üksindus ja eufooria.

Kirjalikus osas avasin teoste tausta, seoseid ja loomingu protsessi, mõtiskledes seeläbi tänapäeva ühiskonna, soo ja identiteedi teemal.

SILVER TSÄKO

Kväärkeha/väärkeha/võörkeha

Quer Body/Wrong Body/Foreign Body

Juhendaja / Supervisor: Leena Kuutma

The group exhibition “Here, in Spite of It All” in which I participated alongside Carmen Ööbik and Lotta Karoliina Räsänen, took place at the Gallery Pallas from April 25 to May 24, 2025. For the exhibition, I created new works and conceptualized and refined some of my older pieces, combining them into a cohesive thematic whole. A total of 10 works were presented by me, and I was also responsible for the design of the poster and the exhibition cards used for the works.

In my works, I addressed gender identity and sexuality in a personal and playful way. The pieces are alien-like and predominantly androgynous, yet they express universal human emotions such as longing, alienation, loneliness, and euphoria.

In my written work, I explored the background of the works, their connections, and the creative process, reflecting on contemporary society, gender, and identity.

Lõputöö raames korraldasime Silver Tsäko ja Lotta Räsäneniga galeriis Pallas näituse „Vaatomata kõigele oleme me olemas“.

Minu jaoks oli näituse keskmeks „ilu“ ning keha. Näituse jaoks valmis seeria inimestelt vormi võetud kipstorsodest „Ilul pole reegleid“, kuhu lisandusid nii kirjalikult kui ka heliga nende lood oma kehas olemisest; seeria väikestest ema figuuridest lastega, plastiliinist ja pronksist, „Millal algab ema? Millal Liisa?“; maal „Emme enne operatsiooni“; enda järgi kujutatud savist figuur „Meltdown“; seeria tikanditest ja leidobjektidest naist piirava „ilu“ ja tabu teemadel „Kohatud teemad“.

Lõputöö kirjalikus osas uurisin, kuidas „ilu“ on eriti just naisi piirav ning avasin naise ja mehe „pilgu“ erinevust kunstis (Uue Põlvkonna sõnaraamat, vt tähendust *male gaze*, *female gaze*).

CARMEN ÖÖBIK

„Ilu“ kui naist piirav konstrukt

“Beauty” as a Restricting Construct for Women

Juhendaja / Supervisor: Paul Mänd

As part of my final project, I organized an exhibition titled “Here, in Spite of It All” at the Gallery Pallas, alongside Silver Tsäko and Lotta Räsänen.

For me, the central theme of the exhibition was “beauty” and the body. I created a series of plaster cast torsos taken directly from people titled “Beauty has no rules”, which were accompanied by written and audio recordings of their stories about being in their bodies; a series of small mother figures with children made of plasticine and bronze, titled “When Does Mother Begin? When Does Liisa?”; a painting titled “Mom Before Surgery”; a clay figure modelled after me titled “Meltdown”; and a series of embroideries and readymade objects addressing the themes of “beauty” and taboos that limit women titled “Inappropriate Topics”.

In the written portion of my work, I examined how “beauty” especially limits women and explored the differences between the “male gaze” and the “female gaze” in art (referencing the New Generation Dictionary).

carmenoobik@gmail.com
Instagram: @obi_artsy

TEKSTIIL

TEXTILE

Renate Eensalu

India Maria Emilia Kiisler

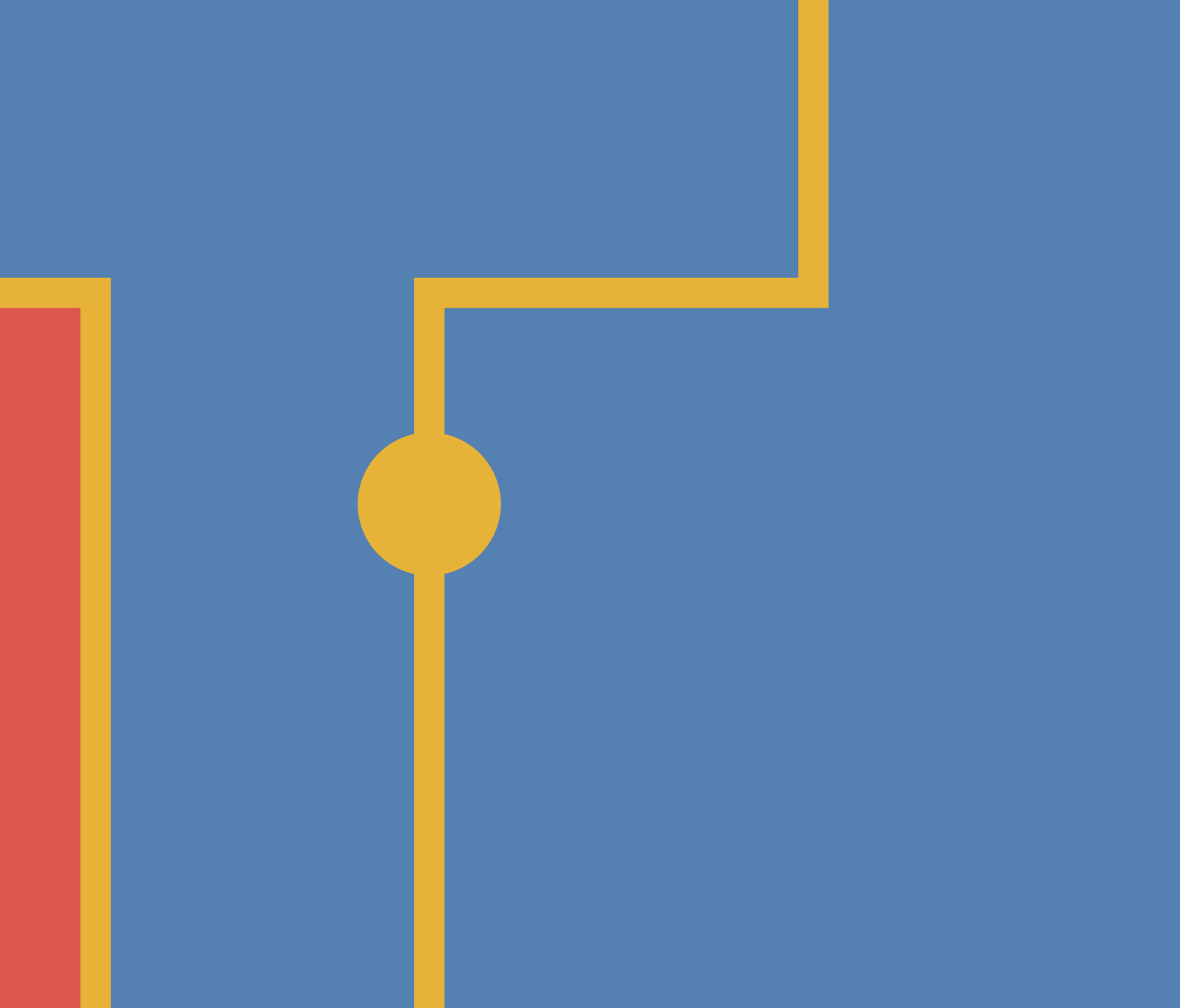
Kristiin Kuuslap

Sofia Lanman

Brigitte Mihkelson

Marite Rikkas

Inger Tammela

Keskendun oma töös kodutunde kui meelelise kogemuse uurimisele ja selle tõlkimisele tekstiilikunsti. Lähitudes oma isiklikest kogemustest uurin, kuidas viie põhimeele – nägemise, kuulmise, puudutuse, haistmise ja maitsmise – kaudu kujuneb kodutunne. Katsetan ja analüüsin, millised aistingud loovad minu jaoks kodutunnet, kaardistan seoseid mälestustega ning uurin, kas ja kuidas on neid kogemusi võimalik visuaalselt väljendada. Lõpptulemusena valmib piltvaipade koostus, milles iga osa tõlgendab ühte viiest meeletajust ja selle seost kodutundega elementide, tekstuuri ja materjalide kaudu. Visuaalse keele ja väljenduse abil otsin viise, kuidas tõlkida nähtamatud ja sageli alateadlikult tajutavad kogemused käegakatsutavaks.

RENATE EENSALU

Kodutunde meeleline tõlgendus läbi piltvaipade

A Sensory Perception of the Feeling of Home through Tapestries

Juhendaja / Supervisor: Aet Ollisaar

In my final project, I focus on exploring the concept of "home" as a sensory experience and translating it into textile art. Drawing from my personal experiences, I investigate how the five senses – sight, hearing, touch, smell, and taste – shape our sense of home. I experiment and analyse which sensations create a sense of home for me, mapping connections to memories, and exploring whether and how these experiences can be visually expressed.

As a result, I create a series of tapestries, where each piece interprets one of the five senses and its connection to the feeling of home through elements, textures, and materials. Through visual language and expression, I seek ways to translate the invisible and often subconsciously perceived experiences into something tangible.

Linnapildis liiklevaid jalgrattureid vaadates märkas, et viimastel on vaikimisi tekkinud univorm, mida iseloomustavad kitsad püksid ja liibuvad särgid. Rattur peab riiete valimisel arvestama jalgrattasõidu piirangutega. Kuid miks peavad jalgratturid valima liikumisvabaduse ja moe vahel? Kas jalgrattaga sõites tuleb teha järeleandmisi isikliku stiili arvelt?

Minu lõputöö eesmärk on leida linnajalgratturi rõivastele alternatiive. Disainiprotsessis kasutan kohalikku villast materjali, silmuskudumist ja ebatraditsioonilist konstrueerimise meetodit. Kudumi lõike ja kujundusega katsetamiseks uurin linnaratturi liikumise mustreid, ühendamiseks funktsionaalsust ning visuaali. Töö tulemusena valmib moekollektsioon „Tour d’Office“, mis ühendab jalgratturi ja jalgratta stiilseks tervikuks.

While observing cyclists in the city, I noticed that they have developed an unofficial uniform, characterized by tight pants and fitted shirts. A cyclist must consider the limitations of cycling when choosing their clothing. But why should cyclists have to choose between freedom of movement and fashion? Does cycling require sacrificing personal style?

The goal of my project is to find alternatives for urban cyclists' attire. In the design process, I use locally sourced wool material, knitwear, and unconventional construction methods. To experiment with knit patterns and designs, I study the movement patterns of urban cyclists, aiming to combine functionality and aesthetics. As a result, I will create a fashion collection called “Tour d’Office”, which integrates the cyclist and the bicycle into a stylish whole.

INDIA MARIA
EMILIA
KIISLER

**„Tour d’Office“ – kohalikust villast
silmskudumikolleksioon linna-
jalgratturile**

**“Tour d’Office” – Knitwear Collection
Made of Estonian Wool for an Urban
Cyclist**

Juhendaja / Supervisor: Kairi Lentsius

KRISTIIN KUUSLAP

„Merevahu sosinad“ – vetevaimudest inspireeritud rõivakollektsioon

“Whispers from Sea Foam” – Fashion Collection Inspired by Water Nymphs

Juhendaja / Supervisor: Kairi Lentsius

Mind on alati paelunud vesi ning kogu seda ümbritsev müstiline maailm. Rõivakollektsioon „Merevahu sosinad“ on inspireeritud nii eesti kui ka slaavi veemütoloogiast ning sealsetest vetevaimudest. Pärinus on tänapäeval meie identiteedi määratlemisel oluline – selle kaudu mõistame esivanemaid ning meile tähtsaid traditsioone.

Lõputöö käigus analüüsin mõlema kultuuriruumi vee- kogudega seotud müüte, keskendudes eesti päritolu näkkidele ning vene päritolu russalkadele (vn русалка). Uurimuse keskmeks on rahvapärimeses kirjeldatud veevaimude visuaalne eripära ning rahva poolt omistatud käitumismustrid. Loon kavandid, mille fookuses on vormi, värvide ning tekstuuri kooslus, ja tõlgendan uuritu rõivasteks, mis väljendavad kahe kultuuri vetevaimude sümbioosi.

I have always been fascinated by water and the mystical world surrounding it. The fashion collection “Whispers from Sea Foam” is inspired by both Estonian and Slavic water mythology and the water spirits found within them. Folklore is an important part of defining our identity today – it helps us understand our ancestors and the traditions that are important to us.

In my graduation project, I analyse the myths related to water bodies in both cultures, focusing on the Estonian näkk (mermaid) and the Russian rusalka (русалка). The research focuses on the visual characteristics of water spirits described in folklore and the behaviours attributed to them by the people. I will create sketches that focus on the combination of form, colour, and texture, interpreting the research into garments that express the symbiosis of water spirits from both cultures.

Minu lõputöö uurib emotsionaalsed autentsust ja selle väljendamisviise. Soovin jäädvustada hetki, kus inimesed paljastavad oma tõelisi tundeid – nii teadlikult kui ka tahtmatult. Need hetked võivad olla nii ilusad kui ka ebamugavad, kuid just nende siirus teeb need väärtuslikuks.

Gobeläänides toon esile inimloomuse sügavuse ja intiimsuse, kasutades traditsioonilist käsitöötehnikat tänapäevaste ideede ja teemade väljendamiseks. Minu töö jäädvustab momente, mis muidu võiksid märkamatuks jääda, kuid mis tunduvad justkui pärismaailmast välja rebitud – need on väga emotsionaalselt laetud. Kuigi kunstis on emotsioonide ja intiimsuse kujutamine olnud alati oluline, pakub minu töö sellele teemale värske vaatenurga, kasutades gobelääni kui aeglast ja töömahukat meediumit, et püüda kinni kiirelt kaduvaid ja spontaanseid tundeavaldamise hetki.

SOFIA LANMAN

Avatud tunded. Emotsionaalne autentsus ja selle jäädvustamine gobeläänis

Open Feelings. Emotional Authenticity and Its Capture in Tapestry

Juhendaja / Supervisor: Joanna Hoffmann

My final project explores emotional authenticity and its forms of expression. I aim to capture moments when people reveal their true feelings – both consciously and unconsciously. These moments can be both beautiful and uncomfortable, but it is their sincerity that makes them valuable.

In my tapestries, I highlight the depth and intimacy of human nature, using traditional craft techniques to express contemporary ideas and themes. My work captures moments that could otherwise go unnoticed but feel as if they were ripped from the real world – emotionally charged moments. Although the depiction of emotions and intimacy has always been important in art, my work offers a fresh perspective on this theme by using tapestry as a slow and labour-intensive medium to capture fleeting and spontaneous emotional expressions.

Oma lõputöös tegelen kahe vastandliku tehnoloogia – silmuskudumise ja 3D printimise – ühendamisega. Peamine rõhk on 3D-prinditud struktuuride katsetamisel ja kasutamisel silmuskootud esemetel, uurides nii uut võimalikku suunda rõivadisainis, arvestades mõlema tehnika kontrastsete ja ainulaadsete omadustega.

Töö kontseptuaalseks ja visuaalseks teemaks on kasvamine. Valitud suund pärineb silmuskudumile ja 3D-printimisele iseloomulikust kiht-kihilt kasvavast pinnast. Oluline eesmärk on kasutada disainilahendustes monomaterjale, et tagada toodete jätkusuutlikkus.

In my graduation project, I explore the integration of two contrasting technologies – knitting and 3D printing. The focus is on experimenting with and using 3D-printed structures on knitted items, investigating a new potential direction in fashion design, considering the contrasting and unique properties of both techniques.

The conceptual and visual theme of the work is growth. The chosen direction is derived from the layered, growing surfaces characteristic of both knitting and 3D printing. An important goal is to use mono-materials in design solutions to ensure the sustainability of the products.

www.brigittemihkelson.com/

Instagram: @brigitte.mihkelson

Villaste kudumite modifitseerimine 3D-printimise abil

Modification of Wool Knitwear Using 3D Printing

Juhendaja / Supervisor: Liisa Kanemägi

BRIGITTE MIHKELSON

MARITE RIKKAS

marite.rikkas@gmail.com

mariterikkas.cargo.site

„Eesti müts“ on kabimütsist ja kirivöö muustritest inspireeritud tüdrukute ja naiste müts, mida kanti Eestis enne teist maailmasõda. Peale sõda said mütsid väliseestlaste seas oluliseks identiteedikandjaks. Eri paigus tuntakse neid mütsi „Eesti mütsi“, „tanumütsi“ või „harimütsi“ nime all. Lõputöö raames uurisin mütsi kudumistehnoloogiat ja kogusin inimeste meenutusi ja fotosid mütsidest.

„Eesti mütsi“ erilisest kujust ja kirevatest muustritest inspireerudes kудusin mütsikollektsiooni „HARIKIRI“. Kuna „Eesti müts“ kooti varrastel, siis kohandasin mütsilõike silmuskudumismasinale vastavaks. Tegin vormikatsed ja loin uued värvi- ja mustrikombinatsioonid. Valminud mütsiseeriaga soovin „Eesti mütsi“ uuel moel tänavapilti tuua.

“Estonian Hat” is a girls' and women's hat inspired by hoof-shaped caps and woven belt patterns, worn in Estonia before World War II. After the war, these hats became an important symbol of identity among Estonian expatriates. In different regions, they are known as “Estonian hat”, “coif-hat” or “peaked cap”. For my final project, I researched the knitting techniques used for these hats and collected people's memories and photos of the hats.

Inspired by the unique shape and vibrant patterns of the “Estonian Hat”, I knitted the “HARIKIRI” hat collection. Since the “Estonian Hat” was traditionally knitted on needles, I adapted the hat pattern for use on a knitting machine. I conducted shape experiments and created new colour and pattern combinations. With this hat series, I aim to bring the “Estonian Hat” into the modern street style in a new way.

Kootud mütside tootearendus 20. sajandil väliseestlastele iseloomuliku „Eesti mütsi“ ainetel

Product Development of Knitted Hats Inspired by the “Estonian Hat”, a Characteristic of Foreign Estonians in the 20th Century

Juhendaja / Supervisor: Liisi Tamm

Lõputöö kirjutamise käigus ihkan mitte ainult lõpetada oma koolipeatükki, vaid heita ka valgust eraelu varjutatud radadele. Et elus kogetut mõista ja mõtestada, otsustasin suunduda loomingulise riski poole ja valmistada teraapiliste nukkude seeria, kelle kaasabil sukelduda psühhodramaatilistesse mängudesse oma siseelu avarustes.

Inimeseks olemise ilu ja valu vormuvad kunstiks vaba ja vahetu loomisega. See saab olema spontaanne mänguline eneseanalüüs või terapeutiline teater, mille tegelaskujudel on alus elust enesest. Loomeprotsessi eesmärk on kaardistada tundeseosed, mis on mõnel keerukal eluhetkel vormunud. Minu loodud tekstiilmaterjalidest tegelased kehastavad ja mängivad omavahe- lises liikumises läbi erinevaid argipäeva eluolukordi.

Loodan, et loodav pupeseeria aitab kõrvaltvaatajana analüüsida ja harutada lahti elusõlmi, mille ilu võib igapäeva keerukuses kergelt kaotsi minna.

In my graduation project, I long not only to complete this chapter of education in my life but also to shed light on the shadowed paths of my private life. To understand and interpret the experiences I have lived through, I decided to take a creative risk and create a series of therapeutic dolls, through which I could dive into psychodramatic play within the vast spaces of my inner world.

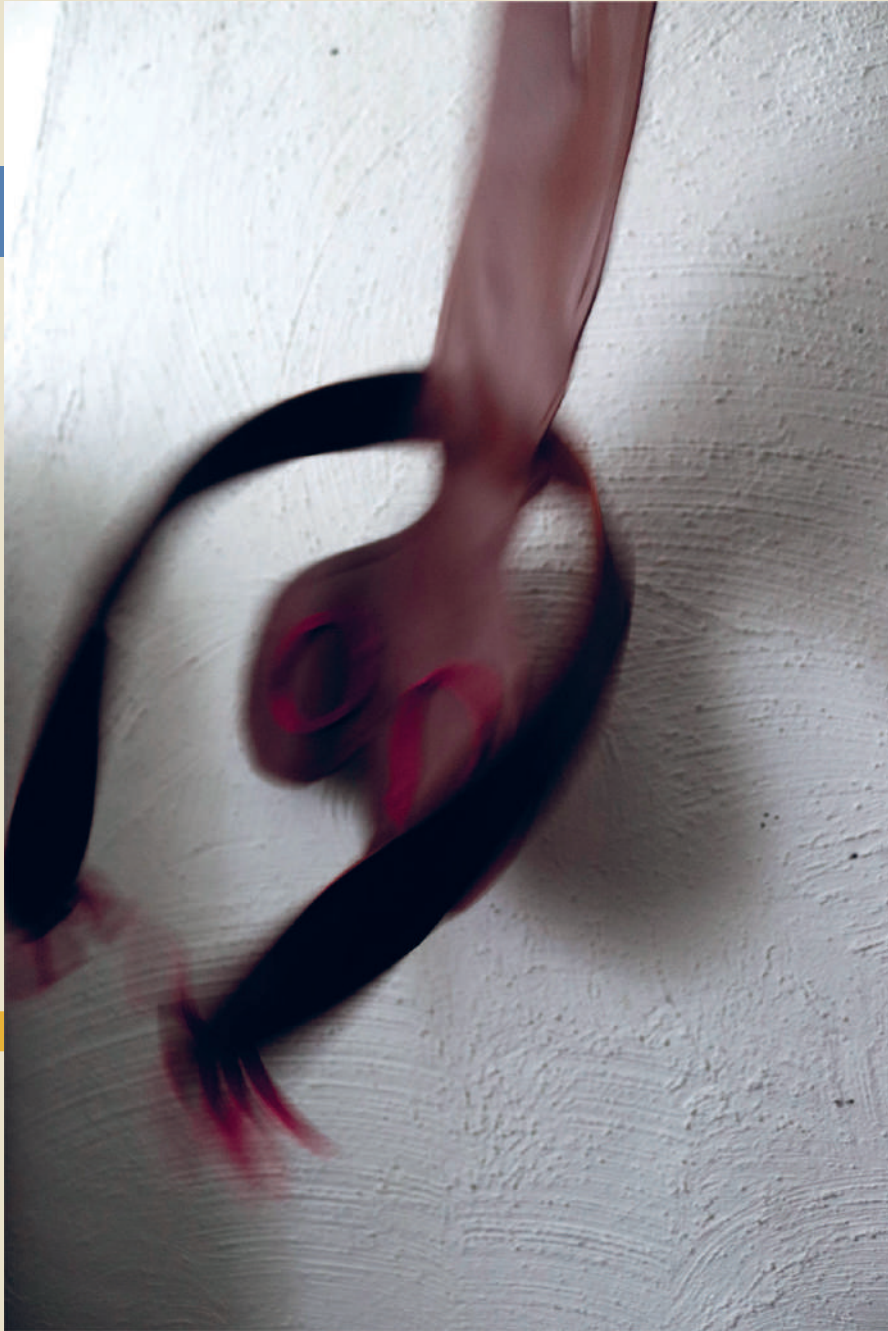
The beauty and pain of being human take form in art through free and candid creation. This will be a spontaneous, playful self-analysis or therapeutic theatre, with characters grounded in life itself. The goal of the creative process is to map the emotional connections that have formed during difficult moments in life. The textile characters I have created embody and act out various everyday life situations through movement. I hope that the puppet series I create will help, as an observer, analyse and untangle life's knots, whose beauty can easily be lost in the complexity of daily life.

Pupeseeria isiklikeks psühhodramaatilisteks mängudeks

A Puppet Series for Personal Psychodramatic Plays

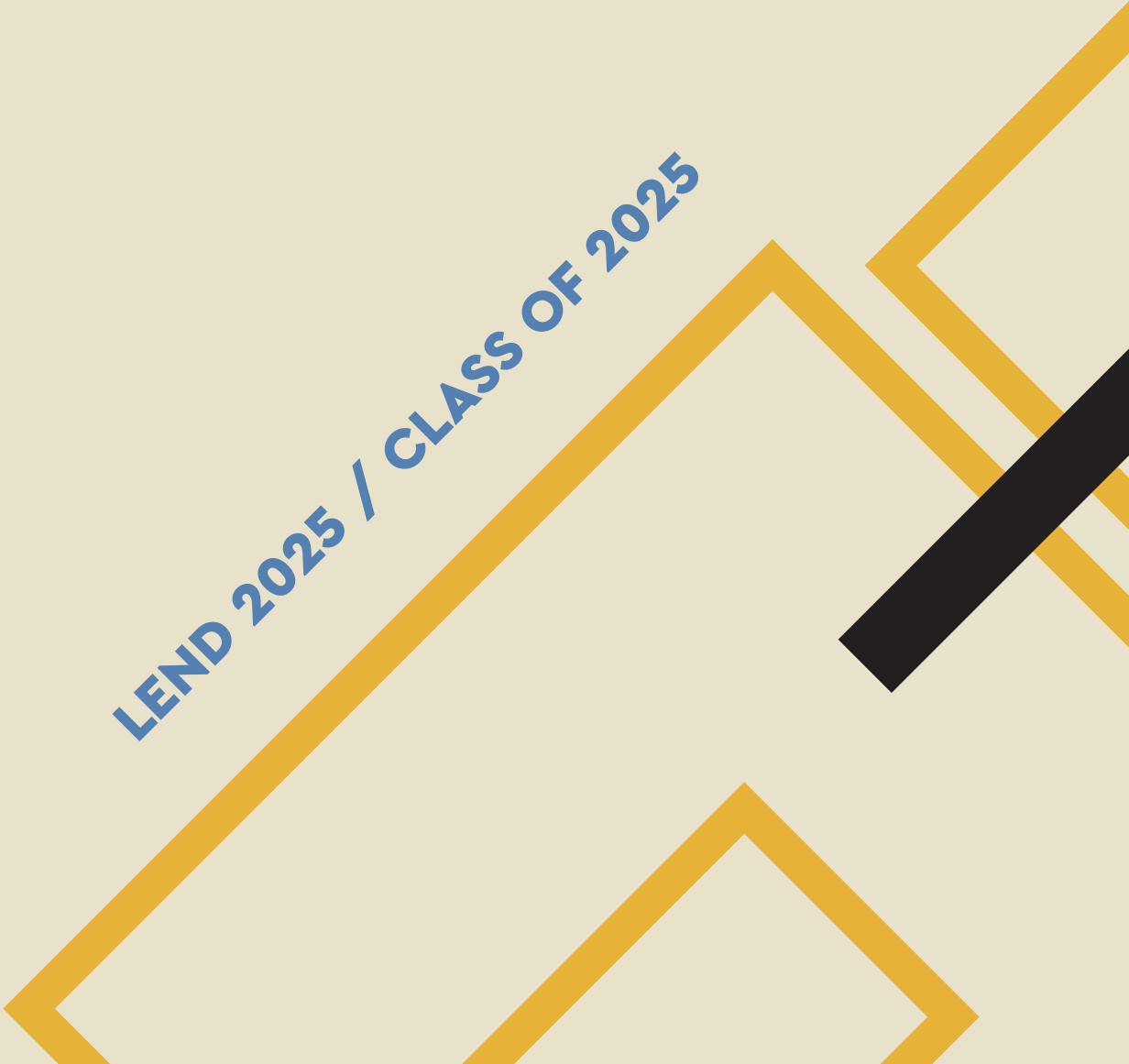
Juhendajad / Supervisors: Siiri Minka, Evelin Urm

ingertammela@gmail.com

INGER TAMMELA

LEND 2025 / CLASS OF 2025

Fotograafia **Photography**

Rain Avarmaa
Anette Laius
Elis Liik
Signe Oidekivi
Andra Rahe
Annabel Ritson
Lisette Sein
Enlil Sonn

Maal ja restaureerimine **Painting and Restoration**

Kristin Erm
Jelizaveta Fogel
Mari Frühling
Hele-Riin Juhkama
Kadri Kalve
Triinu Kohanenkova
Laura Marita Lappalainen
Ott-Kaspar Sults
Kätriin Säde
Patrick Tall
Miina Vilo

Meedia- ja reklaamidisain **Media and Advertisement Design**

Anastasia Andrejeva
Kaisa Benga
Karita Jakobson
Aljona Jeršova
Sandra-Saskia Kärmas
Marija Lopatkina
Carmen Lepik
Anastasia Musakko
Heldin Riga
Kirke-Triin Ritsik
Triinu Sibul
Jaanika Tork
Ott Villem Vackermann

Mööblidisain ja restaureerimine **Furniture Design and Restoration**

Mark Drögin
Siiri Johanson
Isabel Mündel
Boris Pakk
Märt-Kaarel Petser
Liisa Kalista Sapis
Martin Soome
Egel Talv

Nahadisain ja restaureerimine **Leather Design and Restoration**

Janika Autor
Merilin Kask
Regita Lepla
Carolyn Reedi
Helen Vetik

Skulptuur **Sculpture**

Elena Madaminova
Kert Elliott Mägi (Ketter Mägi)
Tõru-Tõnn Parts
Mette Post
Lotta Karoliina Räsänen
Silver Tsäko
Carmen Ööbik

Tekstiil **Textile**

Renate Eensalu
India Maria Emilia Kiisler
Kristiin Kuuslap
Sofia Lanman
Brigitte Mihkelson
Marite Rikkas
Inger Tammela

FOTODE AUTORID JA INFO / PHOTOGRAPHERS AND INFORMATION:

Lk 8. Piret Viirpalu – portreefoto: Enlil Sonn

Lk 12–13. Rain Avarmaa – portreefoto: Rain Avarmaa ja Stable Diffusion; esimese kupli ehitamise foto Alar Valksaar

Lk 14. Anette Laius – fotoinstallatsioon „Meelemaastik“, 2025

Lk 27. Enlil Sonn – „*Pittura metafisica*“, 2024

Lk 32. Jelizaveta Fogel – portreefoto: onixela

Lk 34–35. Mari Frühling – portreefoto: Andrus Kannel; „Dissonantsi_triloogia“, 2025

Lk 36. Hele-Riin Juhkama – fotod tööst: Meeli-Heli Lepna

Lk 42–43. Laura Marita Lappalainen – portreefoto: Kairi Joasaar; teos „Kiirtekuduja“

Lk 47. Kättriin Säde – portreefoto: Signe Oidekivi

Lk 49. Patrick Tall – foto tööst: Kristin Erm

Lk 50–51. Miina Vilo – portreefoto: Luisa Greta Vilo; fotod maalidest: Andrus Kannel

Lk 55. Anastasia Andrejeva – portreefoto: Aljona Jersova

Lk 56. Kaisa Benga – portreefoto: Kirke Triin Ritsik

Lk 59. Karita Jakobson – portreefoto: Triinu Sibul

Lk 60. Aljona Jeršova – portreefoto: Lilu Raiter

Lk 63. Sandra-Saskia Kärmas – portreefoto: Karita Jakobson

Lk 67. Marija Lopatkina – portreefoto: Aljona Jeršova

Lk 68. Anastasia Musakko – portreefoto: Silje Riin Rand

Lk 71. Heldin Riga – portreefoto: Kirke-Triin Ritsik;

Lk 73. Kirke-Triin Ritsik – portreefoto: Heldin Riga

Lk 74. Triinu Sibul – portreefoto: Karita Jakobson

Lk 77. Jaanika Tork – portreefoto: Egert Kamenik

Lk 78. Ott Villem Vackermann – portreefoto: Kaimar Tauri Tamm

Lk 84–85. Siiri Johanson – portreefoto: Isabel Mündel; fotod tööst: Elise Raadik

Lk 86. Isabel Mündel – portreefoto: Liisa Kalista Sapas

Lk 91. Märt-Kaarel Petser – portreefoto: Kärt Petser

Lk 92–93. Liisa Kalista Sapas – portreefoto: Isabel Mündel; foto tööst: Elise-Helene Raadik

Lk 95. Martin Soome – portreefoto: Elis Liik

Lk 100–101. Janika Autor – portreefoto: Iris Kivisalu; foto tööst: Lisette Laanoja

Lk 102–103. Merilin Kask – portreefoto ja fotod tööst: Marleen Kovalik @leenugraaf

Lk 104–105. Regita Lepla – portreefoto: Anette Laius; foto tööst: Lisette Laanoja

Lk 106–107. Carolin Reedi – portreefoto: Andri Tallo; foto tööst: Berta Jänes

Lk 119. Mette Post – portreefoto: Saskia Leonovits

Lk 121. Lotta Karoliina Räsänen – fotod tööst: autor, Silver Tsäko ja Mirabel Veli

Lk 122. Silver Tsäko – fotod tööst: autor ja Mirabel Veli

Lk 124–125. Carmen Ööbik – portreefoto: Katariina Torm; fotod tööst: Silver Tsäko

Lk 129. Renate Eensalu – portreefoto: Paavo Eensalu

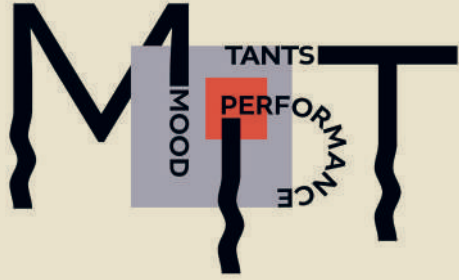
Lk 131. India Maria Emilia Kiisler – portreefoto ja foto tööst: Lisette Laanoja

Lk 132. Kristiin Kuuslap – foto tööst: Lisette Laanoja

Lk 136–137. Brigitte Mihkelson – portreefoto: Joanne Mai Vlassov; foto tööst: Lisette Laanoja

Lk 138. Marite Rikkas – portreefoto ja „Eesti mütsist” inspireeritud mütsikollektsiooni „HARIKIRI” esimene prototüübi foto: Lisette Laanoja; Tiina Ets kandmas vanaema Rosalie Vallneri kootud „Eesti mütsi” aastal 1961 USAs, foto Meeta Liiv (vasakul üleval); väliseesti tüdruk kandmas „Eesti mütsi” USAs 1974, foto Rein Linask (vasakul all)

Lk 140. Inger Tammela – portreefoto: Ulla-Mari Tammela

MOOD-PERFORMANCE-TANTS

Kõrgema Kunstikooli Pallas disainivaldkonna lõpetajad esitlevad oma rõiva- ja aksessuaarikolleksioone Mood-Performance-Tants (MPT) etendusel.

Kõrgema Kunstikooli Pallas poolt korraldatav Mood-Performance-Tants on Eestis ainulaadne moeetendus, mis ühendab unikaalsel viisil moe, performance'i ja tantsu. Disainerite tööd tuuakse publiku ette tõeliselt pilkupüüdva ja mängulise esitusena. MPT kuulub 2018. aastast alates Estonian Fashion Festivali programmi, mis on keskendunud jätkusuutliku moe esitlemisele ja ühendab kolme moeetendust.

MPT 2025 toimub 12. juunil Samelini jalatsivabrikus.

MPT 2025 moeetendusel esitlevad oma kollektsioone Pallase lõpetajad: Janika Autor, Merilin Kask, India Kiisler, Kristiin Kuuslap, Regita Lepla, Brigitte Mihkelson, Marite Rikkas ja Helen Vetik.

MPT 2025 etenduse meeskond:

Aet Ollisaar, peakorraldaja
Madis Liplap, etenduse juht
Jaanus Tepomees, lavastaja
Marta Tuulberg, tagalava juht
Piret Kaevats, kommunikatsioonijuht
Pilvi Käiro, turundusjuht

Graduates specializing in design from Pallas University of Applied Sciences will present their clothing and accessory collections at the Mood-Performance-Tants (MPT) show.

Organized by Pallas University of Applied Sciences, Mood-Performance-Tants is a unique fashion performance in Estonia that combines fashion, performance, and dance in an exceptional way. The designers' work is brought to the audience in a truly eye-catching and playful presentation. Since 2018, MPT has been included in the Estonian Fashion Festival, a platform dedicated to sustainable fashion and home to three distinctive fashion shows.

MPT 2025 will take place on June 12 at the Samelin shoe factory.

At the MPT 2025 fashion show, the following Pallas graduates will present their collections: Janika Autor, Merilin Kask, India Kiisler, Kristiin Kuuslap, Regita Lepla, Brigitte Mihkelson, Marite Rikkas, and Helen Vetik.

MPT 2025 team:

Aet Ollisaar, Head Organiser
Madis Liplap, Show Director
Jaanus Tepomees, Stage Director
Marta Tuulberg, Backstage Manager
Piret Kaevats, Communications Manager
Pilvi Käiro, Marketing Manager

Fotod: Enlil Sonn

Trükise väljaandmist toetas Eesti Kultuurkapital

The publication was supported by the Cultural Endowment of Estonia.

Keeletoimetaja / Editor: Marika Kullamaa

Tõlkija / Translator: Marju Roos

Kujundaja / Designer: Maarja Roosi

Trükikoda / Print: Paar OÜ

05/2025

Kõrgem Kunstikool Pallas

Pallas University of Applied Sciences

Tähe 38b, Tartu

Estonia

pallasart.ee

www.facebook.com/KorgemKunstikoolPallas

www.instagram.com/korgem_kunstikool_pallas

